

ఆంధ్ర పత్రిక

308206

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము 1

చెన్న పట్టణము 1914 వర్ష జూన్ నెల 12 వ తేది శుక్రవారము.
ఆనందనామ సంవత్సర జ్యేష్ఠ బహుళ చవితి ర.

No. 63
సంచిక ౬౩

“ఆనంది” గ్రంథమాల, తృతీయ కుసుమము.

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము వచనము.

పట్టణము:—“భారతః పశ్చిమో వేదః” అన్నట్లు ఇదియు వేదమునకు జగద్విదితము. వేదము మాత్రమే కాదు. వేదవేదాంతములకంటె నధికమైనది ఇది యన్నింటిసారము; సకల శాస్త్ర సర్వస్వము. రాజోత్తముల యదాత్తచరిత్రములును, మహర్షుల మహత్త్వ విశేషములును, స్వని పరమసాలభ్య నైభవములును నిందు గలవు. ఇంతేకాక యిందు వర్ణాశ్రమ ధర్మములును, కృష్ణ సామిధ్యత్య ధర్మములును, ఆపదధర్మములును, అన్నియు నిందుగలవు. సాంఖ్యము, ప్రవృత్తి నివృత్తి ధర్మములును, సన్యాసములును గలవు. సమస్త పురుషార్థముల స్వరూపములును దిత్తత్వా యోగము న్యాయము మొదలగు సమస్త విజ్ఞానములు చెప్పవలసికాదు. ఇది కథకు కథ, వేదమునకు వేదము, ధర్మములకు ధర్మము, ఇందలి యవాంశకదలా, ఇన్నియున్నవి. ఇందు శాస్త్రము, కావ్యమునకు కావ్యము, ము, పురాణమునకు పురాణము, ఇతిహాసమునకు ఇతిహాసము, శాస్త్రము నుబియెందును నేనిదే. ఏదానికి అది, అన్నిటికిని అన్ని. ఇందుగలదియే తక్కినయెడను గలది. ఇందులో ఇది సకలశాస్త్రసారమే కాదు; భగవద్గురూపత్ర పూరమునై యున్నది. తుని యవతానై న్నిల మహారాకారమైన శ్రీ కృష్ణావతారమునందలి మోహనలీల లిందున్నవి. మేలయిన కాగితములందు ముద్రితమై చక్కని కాళికాదేవతగూడియున్నది.

శాశ్వతపు చందాదారులకు తపాలాఖర్చులు సహా వెల

Vol. i ఆదిపర్వము Rs. 1-4-0, Vol. ii ఆదిపర్వము 1-4-0, Vol. iii ఆదిపర్వము సంకల్పము 1-8-0

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండుకో, ఆనందముద్రాలయము, మద్రాసు.

దిన పత్రిక

—(0)—

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయమును.

చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.

6 మాసములకు రూ. 6-4-0.

3 మాసములకు రూ. 3-4-0.

1 మాసములకు రూ. 1-2-0.

పత్రికయందు ఏకైక విషయములును.

ఆంధ్రోద్యమము.

ఆంధ్రోదేశాభ్యుదయమునకు సాధనభూతములైన రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు, విద్యావ్యాపనము, వ్యవసాయవాణిజ్యవ్యవస్థలు, భాషాభివృద్ధిమొదలగు సకలోద్యమము లీపత్రికయందు స్వతంత్ర విధమున విపులముగ విమర్శింపబడును.

వార్తా వళి.

ఆంధ్రోదేశ వార్తలు, పరరాష్ట్ర వార్తలు, విదేశ వార్తలు, మొదలగు సమస్త వార్తలును సకాలమున సంగ్రహముగా ఉన్నవి. ఆంగ్లపత్రికాపేక్ష లేకయే మెటనేదీని యందు జరుపుట. ప్రదేశ వార్తలు వళిని సమకూర న లేర్పాటు చేయబడును.

ప్రసిద్ధ మొక్కయు నును, చమత్కారముగ ముద్రింపబడు.

షయముల త్రపటము జనరంజక

రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు. నిరంకుశాధికారమును తగ్గించుటకును ప్రజాతంత్రమును వృద్ధిచేయుటకును సాధనభూతములైన గ్రామవ్యవస్థలు, స్థానికపరిపాలనావ్యవస్థలు, రాష్ట్రీయవ్యవస్థలు, సార్వభౌమికపాలనావ్యవస్థలు, శాసనసభాసభల వ్యవహారములు నుచితరీతిని స్వతంత్రవిధమున దీనియందు జర్పింపబడును.

మత సాంఘిక చర్చలు.

జాతిమతపక్ష పాతమునుబాసక సకలమతావలంబులును, అన్నిజాతులవారును, భిన్నాభిప్రాయములను గలవారును నభివృద్ధినిబొందుటకుదగిన యుదారభావములును నాదర్శములును నిష్పక్షపాతిబుద్ధితో వ్యక్తీకరింపబడును.

హైకోర్టు తీర్పులు.

జనోపయోగములైన క్రొత్త హైకోర్టు తీర్పులు, బోర్డునిర్ణయములు, క్రొత్త చట్టములు, ధర్మశాస్త్రమునకు సంబంధించిన ముఖ్యాంశములును పత్రికయందు విరళముగా దెలుపబడుచుండును.

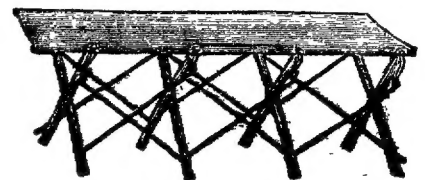
వ్యవసాయ వాణిజ్యములు.

వ్యవసాయశాఖవారు చేయు విమర్శనలు, స్వదేశపరదేశములలోని నవీన వ్యవసాయపద్ధతులు, యంత్రసాధనములు, లాభకరమైనపరిశ్రమ వ్యాపారములు, పరపతి సంఘములు, వానివలన గలుగులాభములు బహుధరలు మొదలగు విషయములు విరళముగా దెలుపబడును.

గ్రామ వ్యవస్థలు.

గ్రామముల సుఖస్థితి కవసరమైన గ్రామపాలనము, పంచాయతీసభలు, పరపతిసంఘములు, గ్రామపాలకులధర్మము, వైద్యసహాయము, విద్యావ్యాపనము మొదలగు విషయములు చెప్పింపబడును.

ఇది వాణిజ్యమంత అతిలేటిక సాంజో అంత అత్యధికబలముకలది.

ఇండియన్ క్యాంపుకాట్.

ఈ క్యాంపుకాట్ మంచము 1000 పౌనుల బయ్యను భరించగలను. 6 అడుగుల 4 అంగుళముల పొడవు, 2 అడుగుల 6 అంగుళముల వెడల్పు, 4 అడుగుల 8 అంగుళముల రైటు.

మంచము ధర 9-8-0 మంచము మడిచినెట్లు సంచి 2-0-0

దోమతెర 5-12-0 దోమతెర కర్రలు 2-0-0

ఈ సామాను అన్నింటికీ పూర్ణ ధర 18-8-0.

లండను ప్రేసింగు కంపెనీ,

87/88 రత్నబజారుబీధి, మద్రాసు.

LONDON TRADING CO.,

18 Rattan Bazar Road, Madras.

37/50 రత్నబజారు ములు.

గ్రంథ ప్రతి. ఆంధ్రభాషయందు ప్రచురింపబడు ముఖ్య గ్రంథములు పండితులచే జక్కగా విమర్శింపబడి. భాషాభ్యుదయమునకును జ్ఞానాభివృద్ధికిని దీని సాధనములు సూచింపబడును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. మోయుపుపోట్ల బావును.

పార్శ్వపు నొప్పుల బొందోలును. పోట్లపోగొట్టను.

వనమూలికిలచే హిందూదేశమంగు

తయారుచేయబడు మంచుమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషచీటి చ చికినీన మోక్షము ౧౮౮౮

తామర తైలము

నీకు తామరబాధ గలదా?

ఒక్క మా తామరతైలము చూచును ఆరు అణాలకు కొని వానిని నాగలు రాచినయెడల తామర నిర్మూలముగను నయముకాని యెడల మీ ఆరు అణాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

అనేక సంవత్సరములు, మాసములు బాధపడిన వారు దీనివలన తక్షణమే సుఖముపొందిరి.

హా! నిదురపట్టక బలబలముచుండు ఆపదల వానికై నను వద్దు.

ఆమృతాంజనము డిపో, నెం. 9, జహంగీరుపేర్, చెన్నపట్టణము.

వారపత్రిక

చందాదారుల కృపతోపల రూ. 2-8-0

ఈపత్రికయొక్క యుపయోగము చదివిన వారలకు చెలిసియే యున్నది.

ఇంతవరకు నీపత్రిక సంగతి నెరుగని దేశభాషాభిమానుల సుదాసునమూనా పత్రికను దెప్పించ వేసుచున్నాము.

తెలుగు పత్రికల యందెల్లను నెక్కువ వ్యాపకముగల వార్తాపత్రిక.

భూలోక వార్తలను వ్యవహారములను చెలిసి కొనుట కిది తగిన పత్రిక.

దినపత్రిక యొక్కరలేని వారలకు వారపత్రిక

పంపబడు చుండును

ఆంధ్రపత్రిక జహంగీరుపేర్ మదరాసు.

మోహినీ తైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు.

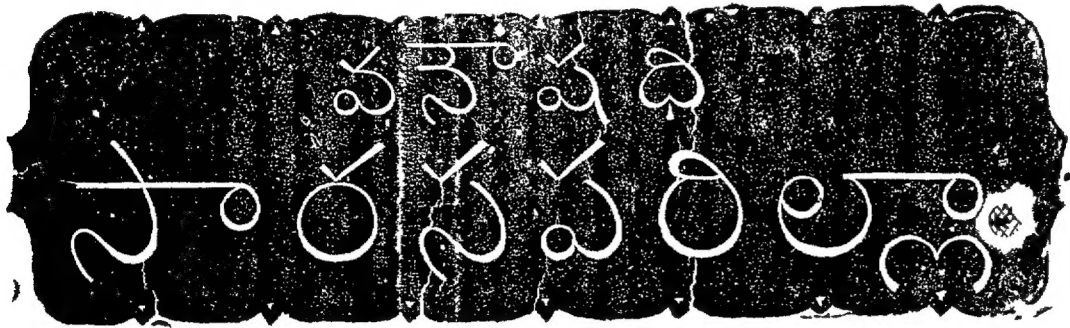
స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలువజేయును.
కండ్లకు చలువజేయును.
వెండ్రుకలు పెరుగును.
వెండ్రుకలు రాలకుండును.
వెండ్రుకలు నునపుడేరును.
మనోహరముగా నుండును.
సువాసన గలిగి యుండును.
వేలకు వేలు
సీసాలు విక్రయము.
తప్పకకొనుట యుక్తము

ఇది మనోహరమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదండ, ఉద్యోగస్థులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర, నిద్రాంతి నిచ్చును. సుందరుల మోహలావణ్యము లకు ప్రాప్తగు కురులకు మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఒకసారి వేడిలింపిన నిజము తెలియగలదు.

ఆమృతాంజనము డిపో, 108, క్రేకోడ్, బొంబాయి.
) 9, జహంగీరుపేర్, మదరాసు.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మలయు సకల శస్త్రోగములను పడేయును. కీళ్ళపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అస్థిరోగములను దీనివలన నయముగను. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు శుష్కినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుండును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

విక్రయమునకు సిద్ధముగనుండు గ్రంథములు.

1. మాధవనిదానము:—చకలరోగములను గుర్తించుటకు వైద్యులకు మిగుల నుపయుక్తముగ గ్రంథము. వెల ౪-0-0

2. పథ్యాపద్యము:—ప్రతిరోగమునకును పథ్యములను ఆపద్యములును అగు వస్తువులను బోధించును.

వెల చందాదారులకు 0-12-0 ఇతరులకు 1-0-0

3. ఆయుర్వేద పరిభాష:—మందుల జేయుటకును వాని లోగల వస్తువుల భేదముల చెలిసికొనుటకును వాని తానికల నిర్ణయించుటకును ఉపయోగించు నిట్టిగ్రంథ మిది వరకు లేదు. వెల చందాదారులకు 1-2-0 ఇతరులకు 1-8-0

4. ఆగస్త్యవైద్యము:—దక్షిణదేశపు వైద్యసాంప్రదాయముల చెలువును. వెల చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

5. వృత్తికర్మ:—పిచికారితేయు విధమును దీనివలన బోవువ్యాధులను చెలువును. చందాదారులకు 0-3-0 ఇతరులకు 0-4-0

6. శల్యశస్త్రము:—దానినభ్యసించుక్రమము, శస్త్రచికిత్సా స్వరూపము, మొదలగు వానిని చెలువును. చందాదారులకు 0-3-0 ఇతరులకు 0-4-0

7. ఆయుర్వేదము:—ఆయుర్వేదముయొక్క ప్రాచీనత ఆందలి భేదములు, మొదలగు వానిని విపులముగ చెలువును. వెల చందాదారులకు 0-3-0 ఇతరులకు 0-4-0

N. B. మాగ్రంథమాలలో ముద్రించు లైట్టియు కాబోవు నట్టియు, గ్రంథముల కన్నిటిని కొనువారు చందాదారులుగా నెంచబడుదురు. అట్టివారు దరఖాస్తుతో 0-2-0 పంపవలెను. లేదా, వి. పి. లో నమూనాచేయబడును.

వ్యాకింగ్ పోస్టేజీకర్పలు కొనువారే భరించవలయును.
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు,
ఆయుర్వేదాశ్రమం, బాద్మిట్, మదరాస్.

కండ్లకు చలువజేయును.

మెదడుకు బలమిచ్చును.

ఎండవేడిమి చెలియకుండుటకు పాయ మేమి.

ఆమృతాంజన తైలము.

ఇది యెని జేయగలదు.

తలపోట్లును, తలనొప్పులను, మెదడునండలి వేడిమిని, అన్ని విధములగు తలనొప్పులను, నిజముగ అనేకులకు మాన్పినది. విద్యార్థులకు యోచనా పదులకు ప్రాణమిత్రము.

వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 0-12-0. బుడ్డి 12-కి రూ. 8-0-0.

ప్యాకింగుపోస్టేజీ వేరు.

కోరువారికి క్యాటలాగు లుచిత్తును.

వైద్యరత్న పండిత. డి. గోపాలాచార్యు,
పి. వి. యస్., పి. యమ్. బి.,
ఆయుర్వేదాశ్రమం, మదరాస్.

అధికముగా కొనువారు సమీపముగ నైలు సేపక్ చెలుపవలెను.

విజ్ఞాపనము

కొందఱు విశేషకలుకాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగావ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణాకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుంచి విరిశముగా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపుదురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము.

[ఆం. ప. సం.]

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అప్రై సులు వగయిరా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయునప్పుడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు ఏయే తేదిల పత్రికలుచేరలేనో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గత పత్రిక గాని తేదిలు స్వస్థముగా వ్రాయవలయును.

తాము దినపత్రిక చందాదారులూ, వారపత్రిక చందాదారులూ వాసికయెడల చాలనులువుగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగబడగలవు. వారిపేరవచ్చి పత్రికలకూడ ముద్రింపించిన పేరును నెంబరుతో కూడి పంపిన యెడల మాకు పని అతిసులభముగాను, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నారు.

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులు ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులు వారికి వారపత్రికతో నవశ్యములేదని వారపత్రికపై అప్పుతోనచ్చు పేరి పంపించి నెంబరుతో సహా పంపవలయునని జేస్తున్నాము. పుడే వారపత్రిక బాబతువారి దినపత్రిక చిత్రాలో జేర్చబడు వ్యవస్థాపకుడు.

1. రఫి
కొవారి కాలం
2. జే
ప్రధానము.
మొదటి పేజీ
జలుగులకు.
సానచరిత్రాత్మక
(అమృతాంజన)
చందాదారులకు 0-8-0.
కాగితము, తెన

మలబారులో వాయుభారమున మార్పులేదు. మిగిలిన చోట్ల వృద్ధియైనది. ఈ మార్పులను వాయుప్రచారము సమముగా నున్నది. నైఋతి దిక్కుయొక్క వర్ష పవన మారవ యేమియో నిపుడు కనుపడుటలేదు. మలబారులోని గామముల తేలికగానున్నవి. రాజధానియందెల్లను వాయవ్య భాగపు వాయువులు పీచుచున్నవి. అన్నిచోట్లను మధ్యమోష్ఠ పరిమాణము మామూలు దానికి మించి యున్నది. ఉరుముల వానలవలన దత్తమండలములలో వేడిమితగ్గినది. తూర్పుతీర మునం దింకను రాత్రింబవలు వేడిమి యధికముగనే యున్నది. రాజధానిలో విశేషభాగమున- వాయువు పూర్వము కంటే తేమగలిగియున్నది. పడమట తీరమున మబ్బులు విడిపోయినవి. వర్షముకూడ తగ్గినది. వర్ష వాయువుకూడ సన్నగిరినది. వాయు ప్రచారము స్థిరముగా నున్నందువలన వర్షము స్వల్పముగా కురియుచున్నది.

రాజధానిలో చాల ప్రదేశములందు ఉరుముల వానలు కురియును.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్సు,
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

స్థానిక వార్తలు.

లక్ష్మీ విలాస సభ, వైదాపేట:— వచ్చే శనివారము గాని 9-30 గంటలకు వైదాపేట నాటకశాలలో "వై. సభ వారివలన" "జ రాజేశ్వరి" నాటకము ఆరవములో ప్రదర్శింపబడును.

దక్షిణాఫ్రికాకు పోవు మెయిలు టిపా:— మద్రాసు జనరలు పోస్టాఫీసులో 14 వ తేదీనాడు 8-40 X లు కట్టివేయబడును.

సెంటు థామస్ మాంటు కాలేజీపసభ:— ఈసభవారి యొక్క 21 వ ప్రదర్శనము సందర్భములో, వచ్చే ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు, ఆలందూరులోని, హిందూ రిజియన్ బాయిస్ స్కూలులో బ్రహ్మశ్రీ. కె. మూర్తిరావు గారు, గాలవ ఋషిచరిత్రమును చెప్పదురు.

కర్నూలు డిస్ట్రిక్ట్ కాన్ఫరెన్సు:— కర్నూలులో గడచిన ఆదివారమున జరిగిన డిస్ట్రిక్ట్ కాన్ఫరెన్సు. అసోసియేషను వారి సభలో మొదటి డిల్లీ కాన్ఫరెన్సుకుగాను ఆహ్వానసంఘము నేర్పరచిరి. 15 వ తేదీని కూడనున్న ఆహ్వానసంఘము వారి మొదటిసభలో అధికారనిర్ణయము జరుగును. ఆగస్టు 22-28 వ తేదీలలో కాన్ఫరెన్సు జరుపబడ వలయుననియు, దానితోపాటుగ సంఘసంస్కరణ సభకూడ జరుగుననియు నిర్ధారణ చేయబడినది.

గవర్న మెంటు ఖజానాలలో నిలువ:— ఇండియా గవర్న మెంటు ట్రెజరీలలోను, గవర్న మెంటుపత్తమున రాజధాని బ్యాంకులలోను లేక వాటి శాఖలలోను 1912 సం॥ మేనెల 31 వ తేదీన నిలువ రు 18,55,27,000 లు. సం॥ 1913 లోరు 25,41,58,000 లు సం॥ 1914 లోరు 22,11,97,000 లు.

శ్రీ పలని అందవార్ అన్నదానసమాజము:— సం॥ 1911 లో స్థాపించబడిన ఈసమాజము స్నేహితులనద్దండియు అన్య సత్పుణులనుండియు చందాలు వసూలుచేసి, నెలకొక నారి నిరుపేదల కన్నదాన మొసగును. ఈసమాజమునకు ప్రస్తుతము భోజనశాలా భవనములేమి గొప్పలోపముగ నున్నది. మేనేజిమెంటు కమిటీవారు శ్రీ పలని అందవారుపేరున నొక భవనము నిర్మించదలచి సత్పుణుల సహాయమును గోరుచున్నారు.

ఇండియా కాక్సిలెట్టులో యద్దెలు హైందవసభ్యుల నేర్పూరు నియమమును విమర్శించుచు, శ్రీయుత గోపాలకృష్ణ గోక్షేగారి యాలోచనము సరిపడినయెడల ఆయన యాక్ట్ సిలులో సభ్యులగుదురని తోచుచున్నదనియు, అందువలన నికముం దాయ తమ జీవితమును లండనులోనే జరుపవచ్చుననియు కలకత్తాలోని కాపిటుబుప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

ఆసియాపెంటుగా రిప్ప డింగ్లండులో లండను వగర మునందు మతవిషయముగోపన్యాసముల నిచ్చుచున్నారు. ఆగస్టు 1 కాంగ్లేయ నాటకకర్తలలో నెల్ల సుప్రసిద్ధులగు టెర్నర్లవారు, ఈయనపన్యాసములకు తన వాక్పాత్రయందు యింగ్లాండులోను, యూరప్టులోను, బహుశః ప్రపంచమందంతటను గూడ మొదటిదని చెప్పెను.

న్యాయశాస్త్రము.

ప్రీవీకృన్సిలు.

ఇండియానుండి వచ్చు నప్పీళ్లు ప్రీవీకృన్సిలుకు విచారణకు వచ్చుటయందు జరుగు నాలస్యమును గురించియు, దీని విషయమున ప్రీవీకృన్సిలు వారికి గల యభిప్రాయమును గురించియు "మద్రాసుటైముస్" పత్రికయం దీవెగువీతిని న్యాయబదియున్నది:—

ప్రీవీకృన్సిలు న్యాయవిచారణ సభలో నిటీవల నొక అప్పీలులో నొకపక్షమువారు వకటు నేర్పాటుచేసికొనుటకు కావలసిన సామ్యు ఇంకను ఇండియానుండి రావందన నాలస్య మయినదనియు, ఆకాగణమున వాయిదా యిప్పించవలసిన దనియు కౌన్సిలువారిని కోరగా ఈ పార్టీవారు విరాకరించుచు, మోల్లను ప్రభువుగా రిట్టినిరి:— "ఇండియానుండి వచ్చు నప్పీళ్లు ఇచ్చటకు బరిష్కారమునకు రాక పూర్వము కడచు సంవత్సరములసంఖ్య నాకు వివరముగ గనుపడుచున్నది. అది యీ సభవారి దోషముకాదు. మా యెద్దకువచ్చుననిని నిలువ బెట్టక మేము క్రమముగనే నిర్వహింపుచున్నాము. వ్యాజ్య మారంభమయి యారసంవత్సరములు మించుట యసాధారణముకాదు. ప్రస్తుత వ్యాజ్యములోగూడ నట్లే జరిగినది. అనకాశమేమైన నిచ్చుటకు మాకు మనస్కరించుటలేదు.... అప్పీలు చేసినప్పడే, యవసరముగు భవనము చేకూర్చుకొను విషయమును మికక్షి యాలోచించుకొన వలసి యుండెను."

ఈవ్యాజ్యములో 1907వ సంవత్సరపు ఆగస్టునందు మొట్టమొదట సమ్యున జారీ అయియుండెనట్లు, అప్పీలు చేయబడిన హైకోర్టుత్తీర్పు 1910 లో చెప్పబడెనట్లు, ఇండియాలో న్యాయస్థానములందభియోగ మారంభమై, మొట్టమొదట ప్రీవీకృన్సిలులో అప్పీలు పరిష్కారమగునప్పటికి 10 గాని 15 సంవత్సరములుకాని పట్టుచుండుటయం దసాధారణమే మియులేదు. అప్పీలు చర్యను జరుపుచున్నయమున ప్రీవీకౌ నందలి యవ్వోగు లవసరాలస్యము గాకుండ సర బ్రయత్నింతురనుట యెల్లవకును చెలిసికడే. కానీ వచ్చి ఇంగ్లాండులో వేరుకరకు గీను చేయగలదేమియును.

దస్తావేజుల నిధిముచేసి ముద్రింపించుటకు 7 సంవత్సరములకు వధిముగపట్టును. ఇన్ని సంవత్సరములు ప్రాయశఃముగ నొక యపవాదముగ నుండుటయేకాక, జనులకు న్యాయమిచ్చుట యే లేదనునట్లు దోషజేసిన యావిషయములను ప్రీవీకృన్సిలు వారెగియున్నారనుటయు నిష్కణితిని చుడముట్టించుటకు నిచ్చి తాత్ప్రాయములే యున్నారనుటయును మిగుల తృప్తికరము.

ఎగ్జ్యూట్ ప్రెసిడిన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు.

వరదరాజులు, ఆకోగ్యస్టాన్సు, మెనాజెన్ కంపెనీ

కమిషన్ యేజెంటుగు ఆర్జ్యూనకెట్టి, అనువారిలో మొదటి యిద్దరు మూడవనానికి బర్మా ఆయిల్ కంపెనీవారి తాలూకు 2 డెవలప్మెంటునెను నొంగతనముగ అమ్మిననియు, ఆసాక్షి మూడవ ముద్దాయికడ కనబడినదనియు. సి.వి.డి. పోలీసు వారివలన కేసు తేబడి విచారణకు రాగా, మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించి నేరస్థులని నమ్మి మొదటి ముద్దాయిక ఆరుమాస ములును, రెండవమూడవముద్దాయిలకు ఛెరీ మూడుమాసములును కఠినశిక్ష విధించిరి.

దొంగతనము.

అబ్దుల్ సతార్, ఎలూమలె అను యిద్దరుపిల్లవాండ్రు, రు 0-8-4 లు దొంగిలించిరి, చిన్న స్వామి నాయక్ అను వారి ఫిర్యాదిపై, పోలీసువారిచే కేసుచేయబడెను. ఫిర్యాది వక్తల బజారులోనున్న తన దుకాణములో 8 ఏండ్ల వయసు గల తన కుమారితెను మాన్యువల్డెట్టి యింటికికెళ్లెను ఇంతలో ఆ పిల్లకూడ, దుకాణమువిడిచి బీదీల కని యింటికివెళ్లెను. ఈ సంగతిని కనిపెట్టుచున్న సమాపములోనున్న నై యిద్దరు బాలురు దుకాణము దగ్గరకు వచ్చి గల్లా నెట్టెలో నుంచి రు 0-8-1 తీసికొనిరి. సమాపములో కానయిన్న పోలీసు పూర్వు, వీరిని చూచి, వచ్చి పట్టుకొని, ఫిర్యాదికడకు తీసికొని పోయి సంగతినంతయు తెలిపి కేసుచేసెను. న్యాయాధికారియగు డబ్లియు, యస్, మాన్స్ లోగారు ఫిర్యాది సాక్షులను విచారించి నేరస్థు లిరువురను 13-12 సంవత్సరముల వయసు గల చిన్నవాండ్రగుటచే సాయంత్రమువరకు ఆరుగంటల ఖయి దను విధించిరి.

తేదీ.

14	జూన్
15	
10	
12	
12	
15	

తేదీ

13	
13	
13	
17	
21	
14	
18	
17	
20	

అంకూడి	లండన్	14	రంగూన్	19
	కలకత్తా	15	కలకత్తా	16
		15	నేటూర్	15

ఈతేములలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ నిధి

1914 సం॥ జూన్ నెల 11 వ తేదీ

ప్రదేశములు.	జూన్ 11 తేదీ, ఉదయం 8 గంటలకు వాయువీరణము అంశములు.	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత.		వర్ష పాతము.	
		తొడిగి	అల్పమోష్ఠ	గడచిన 24 గంటలలో వర్ష పాతము.	వర్ష పాతము.
గోపాలపురము	29.663	92.4	84.1	...	10.36 4.05
వాల్తేరు	29.694	93.9	82.1	0.04	4.88 4.77
కాకినాడ	29.711	103.7	81.7	0.09	6.72 2.80
బందరు	29.715	105.8	83.1	0.16	8.86 3.43
గుంటూరు	...	106.2	81.4	0.16	8.67 ...
నెల్లూరు	29.726	105.7	78.9	0.03	2.37 1.47
మద్రాసు	29.743	102.2	83.6	...	2.30 2.40
కడపూరు	29.765	102.5	80.0	...	1.94 1.82
నాగపట్టణము	29.753	99.6	79.1	...	1.89 2.91
కొలంబూ	29.819	86.8	79.8	0.29	20.14 24.88
తిరువనంతపురము	29.826	83.6	76.0	0.54	16.28 18.98
కొచ్చి	29.833	88.8	76.5	...	17.75 26.74
కళింగోట	29.809	87.3	76.9	0.22	11.07 24.02
మంగుళూరు	29.801	86.5	77.0	0.18	8.16 20.92
బొంబాయి	29.767	93.0	82.8	...	0.39 4.67
హైదరాబాదు	29.717	95.6	76.0	...	2.72 3.42
అనంతపురము	...	99.0	72.1	0.16	2.49 3.33
బర్హి	29.745	99.2	76.	...	3.66 3.84
కర్నూలు	29.779	93.6	75.8	0.85	2.65 2.56
కడప	29.771	103.5	73.9	1.19	3.84 3.24
దెంగుళూరు	29.765	92.5	69.9	...	7.34 7.32
కొడైకాళు	22.761	66.5	54.9	0.05	16.21 11.81
ఉదకమండలము	22.986	68.	51.2	0.01	8.09 13.32
కోయంబుత్తూరు	29.795	95.0	73.3	...	0.98 4.66
వెల్లూరు	29.740	103.5	75.8	0.13	4.50 4.96
సేలము	29.779	94.5	76.8	0.07	4.83 8.46
తిరువనాల్లి	29.771	104.5	76.6	0.04	2.12 5.69
ఫడుకోట	29.767	100.6	79.1	...	4.57 4.19
మధుర	29.775	97.6	76.8	0.92	4.08 5.74
తిరునల్వేలి	...	...	...	...	0.83 4.71

సరస్వతి విద్యాలయము.

కార్మికేలు ప్రభువుగారు తెలుచుట.

ఈ నెల యెనిమిదవ తేదీన కలకత్తాలోని విశుద్ధానంద సరస్వతి విద్యాలయమువారి సవీరభవనమున బెంగాలు గవర్నరుగారు బార్డు కార్మికేలు గారు కలసిరి. మంజురమంతయు చక్కగ నలంకరింపబడినది. సభాభవనమునకు కార్మికేలు ప్రభువుగారు యుక్తకాలముననే వచ్చి ద్వారముయొద్ద వేచియున్న విద్యాలయాధికారులచే నొసంగ బడిన స్వాగతమును స్వీకరించిరి. సభకు కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయపు రిజిస్ట్రారు గొల్లూరుగారు డాక్టరు దేవప్రసాద సర్వాధికారిగారు, సర్ గురుదాస్ బెనర్జీ, డాక్టరు సర్గారు, కమింగు, వాట్సు, రాయ రాధాచరణపాల్, మొదలగు విద్యార్థులు యందలియున్నతో ద్యోగులందఱు వచ్చియుండిరి. మొదట సంస్కృతశ్లోకములు పాఠరచే చదువ బడిన తరువాత బామి రామదేవ పాఖనీ గారిట్లు విద్యాలయ చరిత్రమును వివరించిరి.

ఈ విద్యాలయము మార్వారీ సంఘ నాయకులచే స్థాపింపబడినది. మార్వాడీ కిల్లవారిగారు స్వభావ బెంగాలీ కాక పోవుటచే యానతిగన్న విద్యాలయములు వీరి కుపయోగించుటలేదు. అందువలన నీ విద్యాలయమునందు హిందీభాష యందే విద్య అపబడును. మార్వాడీలు మొదలగు వారు పూర్వ చారపరాయణులగుటచే, యందలి పాఠరకు యింగ్లీషుతోపాటు సంస్కృతము తక్కిన విద్యలతో కూడ మతగ్రంథములను యందు బోధింపబడును. ఈ విద్యాలయము తత్వజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు తమ జీవితమును వినియోగించినట్లగు సనాతన హిందూ ధర్మమునకు నాయకుడని యందలిచే నంగీకరింప బడినట్లయు, కాశీనివాసులుగను, క్రీస్తుశకములకు శ్రీ

యి విశుద్ధానంద సరస్వతిగారి కేల పిలువబడుచున్నది. ఈ యును 1901 లో ప్రారంభింపబడినది. స్వల్ప కాలము

గల్గిన సంఖ్య చాలయధిక మగుటవలన విద్యార్థుల ప్రత్యేకగృహము కావలసివచ్చినది. స్వల్పకాలమున రెండువేలకుల రూపాయలవైగా సంపాదించినది. కాన యిది చాలదని యింకను మూడువేలకుల పోగు చేయ నిశ్చయించి విద్యాలయాధికారులు శ్రమపడి 9 నెలలలో నీధనమునంతను పోగుజేసిరి. ఆధ్యక్షులగు జోహన్నులు థెమ్మాగారు 41 వేలు గృహమునకును హరిరామగెన్సాగారు 50 వేలు సంస్కృత విద్యార్థి వేతనమునకును యింకను 22 వేలు భండునకును డాడావాలాగారు 60 వేలును దాన మొసగిరి. ఈ భవనమునకు 1912 నెప్టంబరులో సరస్వతి దేవికి క్రియప్రతులగు గౌ. జస్టిసు సర్ ఆశోకముఖర్జీగారు శంకుస్థాపనము చేసిరి. సంస్కృతాంగ్లేయ కాళులలో నిందుమొత్తము 800 విద్యార్థులు బిరుదపరీక్షలకువెళ్లి యున్నచిరుముల నది జయశాలు లగుచున్నారు. ఇంగ్లీషుకాళులవారు మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకు పోవుదురు. దీని ప్రిన్సిపాలు గారగు చామిరామ యదభట్టాచార్యుల వారి యధికారముక్రింద విద్యాలయము చాలయభివృద్ధిచెచ్చినది. విద్య యంతయుగానే యాయబడును. అట్లుచిరుముగా విద్యగ్రహించనిచ్చలేని వాడనుండి జీతము నెల కొకరూపాయ మాత్ర మంగీకరింప బడును.

అంతట రాయబహదూరు హరిరామ గెన్సాగారు గవర్నరుగారిని భవనమును కలెజరు గోగురు విద్యాలయము యొక్క యభివృద్ధి దశను కల్పించిరి. ఈ నూతన భవనము చాల యందముగను విశాలముగను కట్టబడినది. ఆనుకొనుటకు స్థలము సమృద్ధిగానన్నది. ఉపన్యాసములు మొదలగువాని కొఱకు నోకప్రత్యేకసభాగృహము కూడ కలదు. ఆయుర్వేదము, అంతుబాధ్యముల స్వభావము మొదలగునవి ఉన్నత విద్య సభ్యునిందు బాలగకు నేర్పబడుట కేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. అంతట గవర్నరుగారిట్లుపర్యవసించిరి.

కార్మికేలు ప్రభువుగారు యువన్యాసము.

ఆర్యవరులారా,

మీరు నాకు వినియోగించిన ధర్మమును నిర్వర్తింపుట నాకు చాల సంతోషకరముగా నున్నది. ఈ విద్యాలయము వక్షే యంత స్వల్పకాలములో రిలక్షను పోగుజేయుట నాకు సంతోషమును ఆశ్చర్యమును కల్పించుచున్నది. దొరతనమువారి నుండికూడ మీరు ధనసహాయ మడుగరైరి. మీపైర్వ సాహసములకు తగిన యభివృద్ధిని మీ విద్యాలయము కాంచుటకై మీ కింక నేవిధమునవైన సహాయము చేయగల్గుట నాకు చాల

సంతోషము కల్గించును. మార్వాడీల సభలో స్వయం సహాయమును గూర్చి నేనేమియు చెప్ప న వ స ర ము ం డ డు. స్వాతంత్ర్యము, కార్యకూరత, స్వయం కృషి వర్తకవైభవములయందు మీకు నెట్టిసరిపేరు. మీదాభ్యుత్థమునకును బౌదాధ్యమునకును, ఈయందర మహాభవనము నీతోటలు ఈవిశాలశ్రేణిలములును ప్రత్యక్ష సాక్షులు. జాత్యభిమానమును దేశభక్తియుగల యిట్టిదాకలను కల్గియుండుట మార్వాడీ జాతివారియదృష్టము. దీక్షివరకే 900 విద్యార్థులును 100 చోట్ల కాళావిద్యాలయములు నుండుట చాల తృప్తికరము. మార్వాడీబాలురు బాల్యముననే ఉయ్యలలయందు లెక్కల నేర్చుకొని తండ్రితో వర్తకశాలలకన్నిటికి తిరిగి, యితరబాలురకు గోళికాయలగణితము తప్ప యింకేమియు తెలియని వయస్సుననే, వర్తకవృద్ధి యందలి రహస్యము నంతను గ్రహింతురని నాకు తెలియదు. ఇట్టివారు కలకత్తాలోని వర్తకలలో ప్రముఖులగుటలో నాశ్చర్యమేమి కలదు? వీరికున్నత విద్యకూడఁబుచ్చించిన వాడెంత వృద్ధికి వత్తునో నేను చెప్పనక్కఱలేదు. మార్వాడీలు వర్తకములో తప్ప తక్కినవిషయములయందు దెండుమను పనికిరాకను వదలికలదు. ఈ కళంకమును తొలగించి మీ విశాల దృష్టితో నున్నత విద్యా సహాయమున నితర కాళులకు వ్యాపించి పరిపూర్ణ కీర్తి వహింతురని కోరుచున్నాను. మెట్రిక్యులేషనుతో తృప్తిపొందక కళాశాలా విద్యను కూడ మీ బాలుర క్షిప్తింపును. వైజ్ఞానిక చర్చలను, గణితము విషయములందును కూడ మీ రనతికాలముననే ప్రవేశమును గాంచ గలుగునని కోరుచున్నాను. ఈ సరస్వతి విద్యాలయముయొక్క వృద్ధి మార్వాడీ జాతివర్జమున చాల ముఖ్యమైనదనుటకు సందేహము లేదు.

రెడ్ క్రెస్సెంటు సంఘము.

సి. మహమ్మదుహా సేను బి. ఏ. ఎమ్. బి. సి. ఎస్. గారు.

బ్రిటానీ యందలి యుద్ధమింకను ముగియక ముందే చాలమయ యుద్ధమారంభమయి తురుష్క దేశమువారికి నూతన శత్రువులుదయించిరి. ఇట్టి నవీన శత్రువులతో బోధపఱపిన సందర్భములు తురుష్కల ప్రవీణుండే, యూరపునందలి రాష్ట్రము లన్నియు దునుకేయు పట్టినయట్లు తటస్థులై యూరకుండిరి. తురుష్క సామ్రాజ్యమంతయు చిందరవంద గలు కానున్నదను లెంపు జనించినతోడనే, భరతఖండమునందు 7,50,00,000 మందియునన్యాయులకును మనంబులమితముగు నాందోళనము కలుగదొడగెను. ఈ యకారణసంగరముల కతమున, తమ మహమ్మదీయ సానుభూతిని వీరు క్రియారూపమున జూపుట కుద్యుక్తులై క్రైస్తవకారముల సంఘములను బాధితులగుచు సహాధికము పంపనుదేశించుట కిదియే హిందూదేశ చరిత్రమునందు ప్రథమయ్యెను.

ఈప్రయత్నమునందు హిందూసోదరులు కూడ మాతో నేకీభవించిరి. లోకోపకార ధర్మమును ఇటీవల కాలగతి నొందిన బాంబాయి నగర వాసిగ్యులగు సర్ ఆదమ్ జీవీర్ భాయ్ గారివంటి మహనీయుల సహాయముచే గొంతమంది వైద్యులను పరిచారకులనును సహకారవలయునని బాంబాయి నగరపు "జయూల్ ఇస్లాం" సమాజమువారు ప్రయత్నించుచుండిరి. కలకత్తాలో యుద్ధగ నుండిన డాక్టరు ఏ. ఎమ్. సుప్రచర్చి ఎం. ఏ. ఎల్. ఎల్. డి. గారి యధ్యక్షతృక్తికింద నీసంఘ మేర్పడినది. ఇందులో మద్రాసు బాంబాయి కలకత్తా ఢిల్లీ గ్వాలియరు భోంబులు మున్నగు నిండియాలోని వేర్వేరు ప్రదేశములనుండి 21 మంది వచ్చి సభ్యులుగ జేరి; వీరిలో మద్రాసుమండి వెస్లియన్ వారధికారము; అందులో నేనుగూడ నొకడనైయుంటిని. ముంబయి నుండిన వారి పేర్లు క్రింద వివరింపబడు చున్నవి:—

1. సి. మహమ్మదుహా సేన్ బి. ఏ. ఎమ్. బి. సి. ఎస్. (చెన్నైపురి) మెడికల్ ఆఫీసు ఇక్ ఖార్రి
2. డాక్టరు ఎల్. బి. మూల్ గింగు ఎమ్. సి. సి. ఎస్ (కలకత్తా) అసిస్టెంటు
3. డాక్టరు నాసీర్ అహమ్మదు ఎల్. బి. సి. ఎస్ (ఏలూరు) నెకంకు అసిస్టెంటు
4. ఎస్. మహమ్మదుహా ఎల్. (కలకత్తా) నుందలనిచ్చువారు
5. రహమాత్ ఖాన్ (మైసూరు) అకవుం టెలు
6. ఖాదరు అహమ్మదుహా (చెన్నైపురి) నర్సు

7. హ
8. హ
9. ము
10. ఆ
11. మహ
12. డాక్టరు
13. డాక్టరు
14. డాక్టరు
15. అబ్దుల్ హ
16. అబ్దుల్ తిఫ్
17. అబ్దుల్ హ
18. అబ్దుల్
19. అబ్దుల్ గఫూ
20. ఓరు కా
21. గారు కూడ మా
22. భారతీయవైద్యస
23. హిందూదేశ

అందరము సమితోత్సాహ భరితులమై జనలు మాకు దమ యాశీర్వాదములొసంగి, మాసంఘోద్దేశ్యములు సందిగ్ధి నొందునుగాక యని భగవంతుని ప్రార్థించుచుండె.

అనుకూలముగ నావికాయాత్ర సరిపి, కడచిన డిసెంబరు 14 వ తేదీని అలెగ్జాండియా పట్టణమును జేరితిమి. అప్పుడు రోమేనియా దేశపు నానవై బ్రయాణముచేయు భాగ్యము మాకలవడెను. డిసెంబరు 16 వ తేదీని గ్రీకులకును తురుష్కులకును డాడ్ నెల్సు ముఖద్వార సమీపమున నావికాయుద్ధము జరిగి, దీనియందు తురుష్కులు జయముందిరి. ఈ యుద్ధమును మేము నానవైనుండి చూచు భాగ్యము మాకచ్చినది. తురుష్కులకు జయము కల్గినదను వార్త విని మానానయందున్న రోమేనియనులు సంతసించుట జూచి, వీరును యుద్ధులకు హితులేయని మేమెరింగితిమి. యుద్ధమంతమునొంది, పరాజితమైన గ్రీకుల నావికాదళము కనుచూపు మేరకు నానలికబోకగ నే, 'హమిడిన్' నామకనాన కధిపతిగనుండినదుర్భల పరాక్రములగు రావుఫ్ బేగారు, తురుష్క నావికా దళాధిపుని తరఫున మాకు హృదయ పూర్వకముగ స్వాగతమునొసంగిరి. మారాక నందరు నభివందించి భుజనాచకముగ భావించిరి. రక్షణార్థము నైకోపేతము లగు నావలు రెండు మావెంట వచ్చుచుండ, ఫిరంగుల మ్రోతచే కేవులు దిబ్బడగొన, జనలు కరతాశ్చర్యములు చేయుచు కేకులవేయుచుండ, డాడ్ నెల్సులోనికి మేము ప్రవేశించితిమి. అప్పటి పరిశతముచే నండియానుండి వచ్చుట యందలి దీర్ఘప్రయాణాయాసము సంతయు మేము మరచిపోయితిమి. తురుష్క సామ్రాజ్యమునకు రాజధానియగు కాన్స్టాంటి నోపిలో నగరమునకు మేము పోయిచేగనే మాకు 'పేరాభవనపు హోటలు'లో బస యేర్పరచిరి. యుద్ధములో గాయములొందిన తురుష్కవైనికులకు సుపచారముచేయుటకై, మేమంతమారము శమద్రుములను బాటి వచ్చుప్రయాసమును గొన్నందుకు గుల్తానుగారు మాకు తమ మనఃపూర్వక కందనము లొసంగిరి.

కర్నల్ అసీద్ క్యేఫు బేగారి యాజమాన్యముక్రిందనుండిన విశ్వవిద్యాలయ వైద్యకాలలోని గోగులను మాకొప్పగించిరి. డాక్టరు టస్సా ఫ్యుసిరియాగారి యధ్యక్షతృక్తికింద రోమేనియా నుండి వచ్చిన వైద్యసంఘమువారితో గూడ పనిచేయు భాగ్యములకు మాకలవడెను. వీరంతి సానుభూతిపరులై యుండిరో మేము ప్రత్యక్షముగ జూచితిమి. తురుష్క రెడ్ క్రెస్సెంటు సంఘమువారి కృతజ్ఞతకు ప్రాతులగు కిలిని పనిగర్వర్థింమకొని రోమేనియాకు వీరు మరలి పోవునప్పుడ, ఎన్నటికైన మానేస వారి కనగరముననేని యిండియానుండి వేరొక సంఘముగ నేర్పడి రోమేనియాకు బోయి వాహాన్వినదయా పూర్వకములగు కార్యములకు బ్రతికృతి యొనర్ప సంసిద్ధులమై యుందుమని మాయభిప్రాయమును వీరి కెరింగించితిమి. ఇంతలో మాయాశయము నెరవేరు ననుకొనుటకు నూచనలు స్వప్న మందెన లేవు.

ఇష్టా గోష్ఠి

మధ్య గురివిషయము.

మన వచ్చింది మా మధ్యమతంలో. ఏమి పట్టుకున్నా సేమను కష్టపర్చుకొని. తిరిగి పట్టుకొంది. సేమ వెళ్లి వచ్చిన వారికి ప్రాయశ్చిత్తిమే లేదట. వారి పంక్తిక కూర్చునిభోజనం చెయ్యి కూడదట. సేమ వెళ్లి వచ్చినవారు యిక్కడ ఉండి పాపం చేసేవారికంటే ఏమి ఎక్కువ చేసినారో? కాస్త్రంలో లేదట. కాస్త్ర ప్రకారం మీరు మహా చక్రగా జరుపుతూ యున్నట్లుగా కలుగ్గు చెప్పతారు. కాస్త్రం అంటే ఏమిటో గూడా తెలియని మహానుభావులు సేమ వెళ్లి వచ్చినవారి ముఖమే చూడగూడదని వాదిస్తారు. యీ వైన చెప్పబడిన మహానుభావుల్ని ఏ కాస్త్రంలో, చెప్పినారయ్యా అని అడిగితే భారతంలో ఉన్నదని జవాబు చెప్పినాడు. వంకాయ ముగ్గకాయ, సోరకాయ మొదలగు కమ్మటికూరలు తినడం ఏ కాస్త్రంలో ఉందో, ఉడిపియాత్ర వెళ్లితే సమస్తం తినవచ్చునని ఏ కాస్త్రం కారుడు చెప్పినాడో, తెలియదు. యిచ్చట వాటిమొగం యెరుగక నోరుచవిచెడియండి గాబోలు ఉడిపియాయటనే వంకాయల్ని తినడం చేస్తారు. మనిషి ఒకటింటికి రెండేసి వీసెలచొప్పున కొనుక్కుంటారు. అవిండ్లలో వెట్టుకోని బసలో దిగిందే స్నానాలుచేసి వంకాయ కూర, వంకాయపులుసు, వంకాయతియ్యబజ్జి, వంకాయపుల్ల బజ్జి యివన్నీ ఒకపూటనే చేసుకోని తింటారు. అక్కడ ఉన్న స్నాన వంకాయలపై మరొక కూరచేసుకోరు. ఉడిపియారు దాటారంటే మళ్ళీ వంకాయ మట్టుకోరు. ఆ ఉడిపివంకాయకి రోజూ హాఫ్ రేటుకు రైల్వేసార్వలుగా తెప్పించిస్తాం తినమంటే తినమంటారు. ఆడేమంటే రోజుమంటారు. అవి వంకాయలుగావు వాజరజుగ్గంటారు. యింకొకయాత్రవెళ్ళేదని ఏ “శ్రీనివాసరూప సాలిగ్రామ” అని పేరుపెట్టి ఉల్లిగడ్డలు తినడం ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారో తెలియదు.

జగన్నాథయాత్ర బయలుదేరుతారయ్యా మునక్కాయల పులుసు దొరుకుతుంది. అక్కడ యింకొక విశేషము కూడా వున్నది. పండాలు వంటచేస్తారు. వాళ్ళు చేసిన వంట మహావాగా ఉంటుందంటు. యింటివద్ద స్నానార్థం నీళ్ళు తెస్తే వంటకు త్రాగడానికి పనికివస్తుందిగాని దేవతార్చనకు పనికిరావు. ఆ నీళ్ళతో చేసినవంట దేవుడి నైవేద్యమునకు పనికివస్తుంది. స్నానార్థం వంట మట్టుకుంటే పనికిరాదట. ఒకచేళ పొరపాటున మట్టుకుంటే అందంతా పొరపేళి మళ్ళీ వంటంతా చేసుకోవడానికి ప్రాణం ఒప్పుక ఆనంటుమీదనే “పుండరీకాక్ష పుండరీకాక్ష” అని శీర్షచక్రాలువల్ల సరిపుచ్చుకొంటారు. ఇచ్చట స్నానం లే పనికి రానప్పుడు అక్కడ పండాలు ఎట్లాపనికివస్తారో తెలియదు. అక్కడనుంచే పండాలు పిలిపించి వంటచేయిస్తాం తింటారా అంటే ఛీ ఛీ ఛీ అంటారు. కొన్నాళ్ళ నిప్పుపుల్లలు మడికి పనికివచ్చినావిగావు. కొంతకాలం దిగించుకొని కూర్చున్నారాగాని అదిలేనిదే నటన జరిగేట్లు కనుపించక అక్కడనుంచి దోపందేదు పనికివస్తుంది అని సిద్ధాంతం చేసినారు. కొన్నాళ్ళ కిరసనాయిలు మడికి పనికివచ్చిందికాదు. పిడకమీద కిరసనాయిలు చేసి నిప్పురాజు వేయడము సులభంగా కనుపించేటప్పటికి మడికి పనికివస్తుందని సిద్ధాంతంచేసినారు.

పిల్లలకు చిన్నప్పటినుంచి హాల్లిక్స్ మాలైజ్ మిల్కు పోస్తారు. వెద్దవాళ్ళగూడా బలంరావడానికి తాగుతారు. అది ఏ కాస్త్రంలో గారు మడిగట్టుకోని చేసినారో. ఏదేశం నుంచి వస్తున్నదో పిరికి తెలియదా? నహానికి బలం రావడానికి కాడ్డలివరు ఆయిలు తాగుతారే. అది ఏపుష్పరసమో! చేపలరసమని తెలియను గాబోలు. పంచదార పనికివస్తుందట పంచదారచేసే ప్యాక్టరీకి వెళ్ళిచూస్తే తెలుస్తుంది. ఎముకలు పంచదార కునిచేయటకు ఉపయోగిస్తారు. ఈసంగతి అందరికీ తెలుసును. పంచదార తియ్యగా యుంటుంది గాబట్టి దోపందేదు. ప్రాద్దున్నే ఒకసీసా చంకన వెట్టుకొని ఆస్పత్రికి వెళ్ళితే ఎకంపాండవు జోసెపుగాలో, షేకు అల్లి భానుగాలో సీసాలో నిల్లుమందు కలిపి పోసిస్తారు. కొన్ని ఆస్పత్రులలో ఈనిల్లుతెచ్చేది పోక్వాళ్ళ, మాలవాళ్ళ!

10 గంటలకు స్నానముచేసి దేవతార్చన చేస్తారు. యానిస్థానాలకు గూడ సేమ వెళ్ళక పోయి నప్పుటికి మాల నీళ్ళు తప్ప తూ యున్నది గావు. దీనికి మీరు రోజు ఏమి ప్రాయశ్చిత్తం వెలిగిస్తూన్నారో? గాయత్రి

జపంతో అన్ని సాపాలు నిల్వ వ్యాలును గా ఫయిసలు అవుతవట. యింకాచాలా మాలకూళ్ళున్నాయి. మాలాఅన్నీ వ్రాస్తే కులభిమానం లేదా అని తిట్టారు.

మాటనే ఆనేక మతాలున్నాయి. రాసువేంద్రమఠ మని యొకటి వున్నది. వారు మేము పట్టిన కుండేలుకు మూడే కాళ్ళని వాదించేజ్ఞానవంతులుగారు. కొంచెములోకాను ప్రవర్తకు లయినందు వల్లవారు సీమకు వెళ్ళవచ్చిన వారిని స్వల్పప్రాయ శ్చిత్తము చేసి కలుపు కంటున్నారు. మా ఉత్తరాది మఠస్థులు అసలు ప్రాయశ్చిత్తమే లేదంటారు కలుపుకోమంటారు. సేమ వెళ్ళవచ్చినవారు మీకు శిష్యులు కాకపోయి నప్పుడు, వారికి మీరు గురువు లంతకంటే కారు. యీవూరినుంచి అపూరికెంత దూరమో అపూరినుంచి యీవూరి కంతదూరము. ప్రాయశ్చి తం మీరు కులంలో కలుపు కోం సీమకు వెళ్ళవద్దంటే ఆగుతారా? మహాప్రవాహం వస్తాయుంటే పుర్రచెయ్యి అడ్డంవెట్టితే ఆగుతుందా?

దేశీయమ హాజన సభ.

ఆంధ్రులయాత్ర కారవము.

దేశీయమహాజనసభను విశాఖపట్టణము నందీగవత్సరము జరుపుటకు సదరుజిల్లా వారికొరకను నిరసించుటచేతను దేశీయ మహాసభ ఆహ్వానసంఘముయొక్క కాన్వెనియన్సాహకర్యాల నొక్కరినైనను ఆంధ్రులనుండి యెన్నుకొనక పోవుటచేతను చెన్నపట్టణములోనుండు నాయకులను కాంగ్రెసు రాష్ట్రీయ సభవారును ఆంధ్రులను మలకనపరచి అవమానించి సంకట ప్రతిగా వారిస్వగౌరవకాగ్రహము ఆంధ్రులీగవత్సరము చెన్న పట్టణములో జరుగబోవు దేశీయమహాసభకు పోవలయునా? మానవలయునా? యనువిషయమునుగూర్చి ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొనవలసి యున్నదని మద్రాసునుంచి జి. ఆర్. రావు గారు ‘ఆంధ్రఎవ్వకేటు’ అనువాక్యాప్రతికటవ్రాసియున్నారు. అందువిషయమై చెన్న పురిలోని అరవనాయకులమీదను, కాంగ్రెసు రాష్ట్రీయ సంఘమువారిమీదను మనకు ఆగ్రహమున్న నుండవచ్చునుగాని దేశీయమహాజనసభ యెడలనుండుట అనుచితము. దేశీయమహాజనసభను బహిష్కరించి యితరగాష్ట్ర ములవారి దురభిప్రాయమును అసహనముగా పొందుట అత్యక్తమైన పాపకృత్యమని నాఅభిప్రాయము. మరియు అరవనాయకులయెడలను రాష్ట్రీయ సంఘమువారి యెడలను గూడ ద్వేష బుద్ధిమాపగూడదని నాతలంపు. ఎందుకన ద్వేషమును ప్రేమ నసంపదేయునుగాని ద్వేషముద్వేషమును చంపజాలదు. ఆంధ్రోద్యమము స్థిరముగానుండుటకు వచ్చినదని ఆరవనాయకులతెలిసి కొనినది మొదలు వారాంధ్రులను దృఢీకరించి యెన్ని కలలో లేని వారినిగాచూచుచున్నమాట వాస్తవమే. అప్పుడు అరవవారివల్ల అవమానము నష్టము తమకు కలుగకుండు నటులను తమస్వగౌరవమును తమ ప్రత్యేక హక్కులను కాపాడుకొనగలందులకును క్రొత్త యోర్వాటులను కనుగొనవలసి యున్నవిగాని వారి యెడల ద్వేషబుద్ధిని మరల చూపుట సరిగాదు.

దేశీయ మహాజన సభయొక్క మదరాసు రాష్ట్రీయ సంఘమీ రాజధానియందు గల అన్ని జిల్లాలకును, అన్ని తెగలవారికిని ప్రతినిధిగానుండి యున్నది. ఈ భిన్న తెగలవారి యొక్క హక్కులను సమన్వయము చేసి వారివారి స్వగౌరవములను కాపాడలేక పోయినపు డీ మదరాసు రాష్ట్రీయ సంఘమును మదరాసు అరవ రాష్ట్రీయ సంఘముగాను మదరాసు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సంఘముగాను మొదలగు సంఘములుగా భిన్నముచేయుట అత్యవసరమై యున్నది. జి. ఆర్. రావుగారు తెలియపరచిన ఆంధ్రులయొక్క కష్టనిష్ఠులములను దేశీయ మహాజనసభ వారికి నివేదించి ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ సంఘము నిర్మిం కొరకు న్యాయమై యున్నది. ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ సంఘము వచ్చినయెడల, ఆంధ్రులు దేశీయ మహాజన సభతో ప్రత్యేక సంబంధములు కలిగియుండి అరవ నాయకులతో జోక్యము వదలుకోవచ్చును. ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘమున నిచ్చుటకు అయిష్టము కనుపడిన యెడల మదరాసు రాష్ట్రీయ సంఘములో తమ స్థానములను వదలుకొని ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ సంఘమును తమకొప్పుట జేయగలందులకు ఆంధ్రులు దృఢీకరముగా ప్రయత్నించవలసి యున్నది. ఈ ప్రయత్నము నెరవేరిన యెడల ఆంధ్రుల యొక్క ప్రత్యేక హక్కులు ఎక్కువగా కాపాడబడును. వాస్వగౌరవము యెక్కువగారక్షింపబడును. ఒకఆంధ్రుడు.

వేశ్యాకుల సంస్కరణము.

[ఒక బందరు నివాసియొద్దనుండి.] జరిగిన మేసెల 29 వ తేదీని బందరు పాత రామన్న పేటలో వేశ్యాకులజులందు రెండు వివాహములు జరిగినవి. ఈ

రెండు వివాహములయందు వివాహసమయమునందు గాని ఊరేగింపుల యందుగాని వేశ్యల మేళములు నిషేధింపబడినవి.

1. సారె అరుణాచలమ్మగారి తృతీయపుత్రిక యగు చి. సా సీతమ్మకు గంపల బాలకొటయ్యగారి పుత్రుడగు సుబ్బారావుగారి కిచ్చి పరిణయం బానగ్గు బడెను. ఈ అరుణాచలమ్మగారు తమ ఇరువురి పెద్దకుమార్తెలను తనవలె వ్యభిచారవృత్తిపాడేసినను, భగవదనుగ్రహముచే రెండేండ్లనుండి ఈమె మనస్సు పూర్ణముగా మారిపోయి, వ్యభిచార వృత్తి నీచమనియు, ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరమనియు, సాంసారిక జీవన సౌఖ్యమునకు భంగకరమనియు, ఈశ్వర సంకల్పమునకు విరోధమనియు గ్రహింపగలిగి బంధువులు మిత్రులు మొదలగు వారలెంత చెప్పినను వివర, తన తృతీయపుత్రికను సంసారినిగజేసి, సంకల్పసిద్ధినిొంది బందరు వేశ్యలకెల్ల మార్గదర్శురాలయ్యెను. ఏమహాపురుషుడు దీనులకై విలపించునో, ఏపాపన మూర్తిసాఫలకై పరితపించునో, ఏసంపన్నుడు తననర్హస్వము ఆంధ్రదేశమందలి సమస్త ఉద్యమములకు సమర్పించుచుండెనో అట్టిలోకమాన్యుడు శ్రీపరార్థము రాజాగారు అరుణాచలమ్మగారి సత్కార్య సాహసమునకు లోడ్వడనెంచి రు 200-0-0 వివాహఖర్చులకై ఇచ్చి తమ మానవసేవాపరాయణత్వమును జూపి శ్రీరాజాగారు, ఈకులజుల నుద్ధరింపబూని సహాయము చేయుటలో ఇదిక్రొత్తగాదు. ఇదివరలో పెక్కుసార్లు ఇట్లు సహాయముచేసిరి. నిజముగా మీరు ఈకులజుల పాలిటి కల్పకృత్తు మనందగు. ఇట్టి భగవత్తెల్లరు ఈకులమును సంస్కరింప గ్రయత్నించినచో అనతికాలముననే ఆధోగతి పాలై యున్న మీరిని ఉద్ధరించుటయే గాక భారతమాత కళంకమును దీర్చిన వారగుదురు.

గంపల బాలకొటయ్యగారి కుమార్తె చి. సా రామ వారిని గంపల నాగేశ్వరమ్మ పుత్రుడగు సూర్యనారాయణకిచ్చి పరిణయం బానగ్గుబడెను. ఈ బాలకొటయ్యగారు ఈకులమును సంస్కరించుటకు నిరంతరము కృషి జేయుచుందురు. మీరు తమప్రథమ పుత్రికనుగూడ ఇట్టి వివాహముచేసి బందరు పురవేశ్యకుల జులకెల్ల ఆదర్శులైరి. తన కుమారునికై బాలకొటయ్యగారి కుమార్తెను సం తోషముతో తీసికొన్న గంపల నాగేశ్వరమ్మగారు తనకుగల కొమార్తెనుగూడ వివాహము చేసినప్పుడు గదా ఈమెగుణములు గణించనగును. ఈ శ్వరు డీ మెకు ఘనసంకల్పముల బ్రసాదించుగాత!

వి. వి. తరగతులు.

గోవాడ రయితుల కష్టములు.

ఈ గ్రామము తెనాలి తాలూకాలో చేరినదై పల్లపు ప్రదేశములలో నగ్రగణ్యమై బీదల కాలకాలమై పంటలకు విముఖయై ఊసరక్షేత్రములకు పుట్టినిల్లయై వర్షాకాలమందు బురదచే నిండినదై విద్యుచ్ఛేదీ పీసినయై విరాజిల్లుచుండె. ఇట్టి గ్రామమందలి రయితుల సౌఖ్యమెంత శోభనీయమో విద్యాభిరుతే విచారింప దగినందున వారలకు వదలుటయైనది. గోరు చుట్టుమీద రోకలి పోటన్నట్లుగా, సకాలములో నారుపోసి కొని, నాటువెసికొన కుండునట్లుగా ముగ్రామమంతయు చి. క్లాసులో చేర్చినట్లుగా పాలకులు గజటిలో ప్రకటన చేసినారు. ఈ ప్రకటన చూచినప్పటినుండియు రయితుల హృదయములు కలవరము జెందుచున్నవి. ఇదివరకన్న నో, బావులు మొదలగు జలాధారముల క్రిందను, సమీపమున నున్న గరపునేలల యందును, రయితులు మండ వేసవి కాలములయందు, పశ్చిమవాయువుచే బీదంపబడుచు సోదర పోషణార్థమై నారును పోసి, వృద్ధిని పొందించి, సకాలములో పొలముల నూడ్చుటచే, వస్త్రాధ్యక్షత వలన కొంత నష్టము సంభవించినను, మిగిలినది రైతులను సంతుష్టులనుగా జేయుచున్నది. ఇదివరకు ఈ ఆగ్రదు అమలు లోనికి రాక పూర్వము డి. పి. డబ్లియు వై ఆధికారులలో మొరవెళ్ళి కొనగా, నారు యొకరములకునైగా ముదురు నారుండినయెడ, నిగ్రహస్థయి చేయగలమని వాగ్రూపకమైన ఉత్తర్వుల నొసంగ నారు. దానినే తిరిగి బంగారులో జరిగిన గుంటూరు మండ సభలో సభ్యులు అను వాదించినట్లుగా మీ ఆంధ్రప్రతి యంగ వివరింపబడియె. డి. పి. డబ్లియు ఆధికారు, ఎ. జి. క్లాసులును తీసివేయుటకును చి. క్లాసు భూమి పల్లపు భూములైనచో వానికి తగిన ముదురు నారును రైతు సహాయుకొన్న యెడల ఇదివరలో వాగ్రూపకమై యెరుగు లిఖితపూర్వకముగా నొసంగుటకును, మహావడ్డవై కాదులకు పంపుకొంటిమి. వానికి నై అధికారుల సకాలము ఆగ్రదులను దయచేయించినచో ఎంతయో కష్టపడి పె నారంతయు వ్యర్థమగుటయేగాక పంటలుచెడి తుదకు భూ కిస్తుకు మాత్రమే పండించగలముగాని పొట్టునాటికి మల మాదవలసినవారము కాగలము. గాన ముగ్రామయలగు డి. డబ్లియు యుద్వోగియులు న్యాయైద్యప్తి గలవారయి, మెగల నాలకించి మాకు నాధారభూతుమగు గుండ్లపల్లి కా వెనుకటిమాదిరిగా ఎ. క్లాసులోనికి మార్చి సకాలములో సస్థయి చేయించగలందులకు ఈ పుత్రి మూలకముగా చేసికొనుచున్నాము.

ఒక గ్రామ

ఆంధ్రవత్రిక.

ఆనందనామ సం॥ జ్యేష్ఠ బ ౪
శుక్రవారము.

మైసూరు రివిన్యూ పరిపాలన.

తమ రివిన్యూ శాఖ యొక్క గతసంవత్సరపు రిపోర్టుపై మైసూరు ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఉత్తరువు ప్రకటించబడినది. దానినిబట్టి మైసూరునకు కడచిన సంవత్సరము ఫలదాయక మయిన సంవత్సరమనియే చెప్పవలసి యున్నది. వర్షములు చక్కగా కురిసి నందుచేత రాజనామాలుపోను క్రొత్తగా 66, 927 ఎకరముల భూమి సాగులోనికి వచ్చెను. రాగి, వరిపైరులు ప్రైసంవత్సరము సందుకంటె నూటికి 18 వంతులు హెచ్చుగా ఫలించెను. ఫలమెక్కువైనను వెలతగ్గలేదు. తగ్గకపోవుట యట్లుండ నూటికి 7 వంతులు హెచ్చెను. కాఫీపంట యెప్పుటి వలెనే అభివృద్ధి చూపినది. బ్రోచిప్రత్తియు, కంబోడియా ప్రత్తియు విరివిగా పైరు పెట్టబడినవి. చిటల్ ద్రుగ్ మండలములో మాత్రము ప్రైసంవత్సరము ప్రత్తిపైరైన భూమి 78, 688 ఎకరములై యుండ కడచిన సంవత్సరమున 131,077 ఎకరములు సాగయినవి. నూటికి నరువదియైదు వంతున వృద్ధి. ఇది నిజముగా నద్భుతావహమే ప్రభుత్వ వారికి కడచిన సంవత్సరము వసూలయిన భూమి శిస్తు రు 1,07,52,577 లు. వసూలు కాక నిలచిన మొత్తము రు 14,00,701లు. ఇందుకొక కారణము చెప్పబడినది. మైసూరు, హాసను జిల్లాలలో కిస్తుబండ్ల కాలమున కలరా యుబడినదట! కాని ముందు వివరింపబోవు విషయములనుబట్టి యీ నిలవయగుట కూడ అధికారుల యశ్రద్ధవలన నేమో యను ననుమానము మాకు కలుగుచున్నది. ప్రభుత్వము వారి స్వంతకముతమలోనుండు ఎట్టేటులలో వసూలు బాత్తుగా కాలేదు. మూడులక్షల యేబదివేల చిల్లర వసూలు కావలసినచోట రెండులక్షలకంటె నిలిచి పోయినది. ఇట్టిస్థితిలో శిస్తులకై వ్యాజ్యములు పేయట తగ్గినదని న్రాసికొనిన మాత్రమున నేమి సంతోషము? ఇక ప్రభుత్వము వారురైతుల మేలునకయి భూములను బాగు పఱచుటకును క్రొత్త యుపకరణములను గొనుటకును మున్నగు పనులకొరకు వారికి నప్పలియ్యటకుగాను మంజూరు చేసిన రు 90, 000 లలో రు 43, 300 లు మాత్రము సెలవు పెట్టబడినది. సంవత్సరాంతమున రు 1,16,795 ల వరకు సహాయము కోరుచు పంపుకొనిన 455 దరఖాస్తులు విచారణ నందక నిలచియుండెను. ప్రభుత్వము వారు సహాయార్థము ద్రవ్యము మంజూరుచేసి యున్నారు. ప్రజలు దానికై దరఖాస్తు లంపి యున్నారు. కాని అధికారులు కనితీర్చలేక ప్రభువులయొక్కయు ప్రజలయొక్కయు సుద్దేశముల నడువనిచ్చినారు కారు. ఒకవేళ అధికారులు తగినంతముగ లేరనియో వారికి ప్రభుత్వమునా రిచ్చిన సహాయములు చాలరో యండమా? డిస్ట్రీ కమిషనరులును అసిస్టెంటు కమిషనరులును వారికి నియమితమయిన కమానులైనను పోయినవారు కారనియు, కారణము లరయవలసినదనియు ప్రభుత్వము వారు రివిన్యూ కమిషనరుగారిని హెచ్చరించుచున్నారు. 1911-12 లో గూడ నిట్టి హెచ్చరింత రిచ్చినారట! ఇదియంతయు జూడ మైసూరు సంవత్సరపు అధికారులపై సరిగ్గా గూర్చుకొను ప్రభుత్వమువారు కల్పింపలేదనియో అధికారులే సమ

గులు కారనియో యూహింపవలసియున్నది. ఉత్తమాదర్శములతో శీఘ్రగతినభివృద్ధిచెంద నుంకించు రాష్ట్రమున నిట్టి దుస్థితియుండుట యన్యదాయకము. కాన దివాను విశ్వేశ్వరయ్యగా రీవిషయమున శ్రద్ధచేసి సంస్కారముల నుపక్రమింతురని నమ్ముచున్నాము.

బారానగరు కుట్రకేసులో జడ్జిగారికిని ముద్దాయిపక్షపు న్యాయవాదియగు సే. గుప్తాగారికిని జరిగిన వివాదమును గురించిన తంత్రివార్తను చదువరులు చిత్రభావములతో జనువగలరు. సే. గారు ముద్దాయిలపక్షపు కేసుకు వివరించి చెప్పుచు ఆరమ్మిఅట్ట పదునాల్గవ శ్లెక్కునలో జెప్పబడిన విషయమును నాధారము చేసికొని ప్రాసెక్యూషన్ తరపువారు మొదటిచార్జీని నిలుపజూచు చున్నారనియు నాశ్లెక్కునలో జెప్పబడి యుండునది పూర్ణాయధములను గురించినదిగాని ఆయుధభాగములకు గురించినది గాదనియు ఎప్పుడో శ్లెక్కును నిలువదో అప్పుడే కేసు నిలువదనియు నుపక్రమించెను అంతట జడ్జిగారు సే. గారిని జూచి చార్జీ రెండవ భాగమును జమవునునిరి. సే. గారు రాభాగమునకు ముందు రాగలనని నుచువుచు మొదటిభాగమున కాధారమును వాదమును చేయుచుండిరి. జడ్జిగారు మరియు మొదటియట్టనే యడిగిరి. సే. గారు మొదటిభాగమును చదువుదుమనిరి. అంతట జడ్జిగారు ఆగ్రహమువహించి రెండవ భాగమును విమర్శింపవలసినదని బిగ్గరగా నరచిరి. అట్టి యాగ్రహమున కర్థమే మని సే. గారు రుక్మగా తాము మార్గాడునప్పుడు వీరు మాటల నిలువవలసిన దనియు వీరు పనికి హాలినవాదము చేయుచున్నారనియు నుత్తరమిచ్చిరి. కాలము వృద్ధిపుచ్చునట్లు న్యాయాధిపతులు అభిప్రాయ పడినచో తాను వాదము నాపుడననిసే. గారు పల్కిరి. జడ్జి "గారవును మీరు కాలహరణ మొనర్చుచున్నా" రనుట తోడనే తనకు పేరునాగ్గము లేదనియు జడ్జిగారు ముద్దాయిల న్యాయవాది వాదమును వివరము తీర్మానము చేసినచప్పుననియు ననుచు సే. గారు కోర్టువదలి పోయిరి. ముందేమి జరుగనున్నదో తెలియదు. న్యాయ విచారణకర్తలకు న్యాయాధిపతులు దురాగ్రహము నహించిన న్యాయమెట్లు కలుగునో తెలియరాదు. సే. గారు రుపక్రమించిన విషయము తాము సరియని గ్రహించి యుండినచో దానిని తెలియబఱచి కాలయాపకమునాపియుండవచ్చును. వారు చెప్పినదానికి తామంగీకరింపనిచో వారు ముద్దాయి పరముగ జెప్పు విషయములన్ని యుశాంతముతో వివరతెను. సే. గారు రుపక్రమించిన విషయము సరియైనను కాకపోయినను యుక్తియుక్తముగా మాత్రమున్నది. యుక్తియుక్తముగా కనుమీచుదానిని తఱచి చూచినగాని న్యాయము తేలదుగదా. అటువంటి సమయమున న్యాయాధిపతులు కోపము నహించుట న్యాయదృష్టి కాటకమును గలుగజేయునటుకు సందేహములేదు. విద్యావంతుడయినోరుగల న్యాయవాది మాటలు వినుటకే వినుకుకొనిన మూఢులై చెప్పినదే చెప్పుకొనుచు తబ్బిబ్బులకు ముద్దాయిల మొరలను వినుకొట్టెను? న్యాయమును తీర్పుట్టెను? కావున పాటకుగాను కనుపఱచిననులభ కోపిత్వము న్యాయాధికారి తగదని యెల్లరును నేకీభవించురని నమ్ముచున్నాము.

ఆర్య వైశ్యసంఘ సంస్కార చరిత్రమున నిన్నటిదినము గణనీయమగునది. బెంగుళూరు పురమున నీసంఘమున రెండవ దసదగిన పునర్నివాహము రావుబహదూరు కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులువారి యాజమార్యముక్రింద జరిగెను. కన్య ఈ చెన్నపట్టణమున వైశ్యులలో ప్రముఖులును

పలుకుబడి గలవారును నగు కందగడ్డల శేషాచలం శైలిగారి కూతురు. 11 సంవత్సరముల బాలిక. వరుడు గరుడా హనుమంతరావుగారు. ఈయన విశాఖపట్టణ మండలవాసి. ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు జనువుచున్నాడు. సుమారు

వయస్సువాడు. ఈతనికి పూర్వు లేడుటడ తో వర్తకము చేయుచుండు వారు. వరుడును ఈ కన్యయొక్క తండ్రియు వైశ్య సంఘమునకు నిజముగా మార్గదర్శకు లనుటకు సందేహములేదు. సాధారణముగానే వైశ్యులు వెనుదీయుచుండు వారని ప్రతీతి. అందును ధనవంతులగుటచే మఱియొక దృష్టాంతగూడ వీలొక బ్రాకినదని తెలియవచ్చుచున్నది. కన్యధర్మని కోల్పోయినచో ఆతని ఆస్తివలని యాదాయము కన్యను సాకువారికి చెందుచుండునను ఆశయొకటి పొడమినదట! ఇది యెంతయు పాపహేతువు. సహజముగ నలసభావమునకు నీదురాశ తోడయినచో సంస్కారము పారిపోవలసినదే. పురోభివృద్ధిని గోరు మావైశ్యసోదరు ల్మిట్టి చింతలు సంఘమును జెడవకుండనట్లు చూడవలెను. దానికి ముఖ్య మార్గము హనుమంతరావుగారును శేషాచల శైలి గారును పూనిన కార్యదీక్షయే. ఇప్పు డింకను నీనగరమున వైశ్యులలో నిన్న వివాహమైన కన్యకను పోలినకన్యక లైదారుగు రున్నారట. అదిగ్గర ముగ్గుర పోషకులు సంస్కారపరులట. నీ రందరును పై వివాహమును గమనించియైనను ధైర్యము తెచ్చుకొని ప్రవర్తించురా చూడవలసి యున్నది.

గోదావరిజిల్లా రాజోలు అమలాపురం తాలూకాలలోని మూడు కాలవలమీద బల్లకట్టలను గురించి మావిలేఖకు లొకరున్రాసిన విషయము మరియొకచోట ప్రచురించితిమి. కృష్ణా గోదావరి జిల్లాలలోని కాలవలమీద బల్లకట్టలు డి. పి. డబ్లియు వారు సరఫరా చేయుబయ్య వానిని నడపుకొను నేర్పాటులు గ్రామస్థులుచేసి కొనుటయు బహు కాలముగ నాచారమును యున్నది. ఇట్లుండ నకస్మాత్తుగా బల్లకట్టనకలు గ్రామస్థులు ధనముకట్ట వలెనని యుత్తరపు మంజూరు చేయుట యక్రమమును నన్యాయమును నైయున్నది. ఇప్పుడు నారు నాటుకాల మగుటచే బల్లకట్టల యుపయోగము దొరకనియెడల నైతులుమిక్కిలి నష్టముల పాలుకాగలరు. వారికి ననవసరమగు ననాను కూలములు కలుగకుండు నట్లుచేయుట డి. పి. డబ్లియు శాఖవారి ధర్మము. కావున మావిలేఖకుడు వ్రాసిన విషయమునకు సంబంధించిన డి. పి. డబ్లియు అధికారు లీసంగతులను గమనించి బల్లకట్టల నెప్పటివలె నైతులకు నొదవ జేతురనియు లేనిపోని యసంతృప్తి కెడమిక ప్రవర్తించురనియు నమ్ముచున్నాము.

మెక్కాకుపోవుచుహమ్మదీయ యాత్రికు లిది వరకు ప్రాత్యేమరులలో బడి ఇబ్బందుల కోర్చిపోవుచున్నారు. బొంబాయి, హరిసియాప్రీము నావికాపనుకంపెనీవారి ష్రీమరులను మంచివాని నేర్పొచి యాత్రికులకు ననుకూలములు గలిగించవలసినదని బొంబాయి ప్రభుత్వము వారిదివరలో నుపక్రమించిరి. ఆప్పటిలో నాకంపెనీ వారియ్యకొనడైరి. ఇప్పుడు స్వంతముగనే నీకంపెనీవారు ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు. బొంబాయికిని మెక్కాపట్టణపు నేరగుజ్జెడ్డకును, కరాచికిని జెడ్డకును నగుప్రయాణములకు నీకంపెనీవారు పదమూడు నవినవ్వితి ష్రీమరుల నన్నియనుకూలములతో నమర్చుచున్నారు. మామహమ్మదీయ సోదరుల కీ యేర్పాటులు మిక్కిలి సహాయకారులగునని నమ్ముచున్నాము.

విదేశీయ తంత్రీ వార్తలు.

వెస్టుమినిస్టరు ఆఫీస్ బాంబులు.

లండను జూను 11:— పార్లమెంటు మహాసభలో మొత్తముగా యువనాగము. ముగియుటతోడనే వెస్టుమినిస్టరు ఆఫీస్ పట్టాభిషేకమునకు దుపయోగింపబడిన కుర్చీ క్రింద నొక బాంబు ప్రేరితము. ఈ పట్టాభిషేకమునకు సభలో రెండు పర్యాయములు విరమింపబడినవి. వెంటనే కొందఱు సభ్యులు లేచి, ఆసీకి పరుగుత్తుకొని పోయిరి. అచ్చటి భవనపు గోడలును, పట్టాభిషేకపు కుర్చీయు పాడైనవి. వెంటనే పోలీసువారు వచ్చి యిద్దరు శ్రీలంక పట్టుకొనిరి. ఆసీకి వెలుపల చదురు చేయబడిన ప్రదేశములు బాంబుధ్వనికి కల్గి యిరి పోయినవి. మఱియొక్క శ్రీ భయపడి మూర్ఛిల్లెను.

అధికారులు చెప్పినంగతి

వెస్టుమినిస్టరు ఆఫీస్ పట్టాభిషేకపు కుర్చీ సమీపమున కొకచిన్న బాంబు ప్రేరితము. అదిని చూడవచ్చిన వారెవరో యీ బాంబును బట్టియుండవచ్చును. కట్టుకుని విశేషములేదు. తిరిగి బాగుచేయవచ్చును. ఒక కుర్చీ విడిగిరి. బాంబులో ఇరుపగొట్టము కలదు. దీనివల్ల కిన్నె అంటించి ప్రేరితమైతి.

శ్రీలంక వదలివేయుట.

లండను జూను 12:— బాంబు ప్రేరితమందగ్గరనున పట్టుకొనబడిన యిరువురు శ్రీలంక తరువాత వదలి వేయబడిరి. అర్ధరాత్రువఱకు మఱియొకరు పట్టుపకలేదు.

రాజుగారిని దర్శించుట.

లండను జూను 11:— మే కన్నా గారు నేడు రాజుగారిని దర్శించిరి. శ్రీ స్వాతంత్ర్యవాదియగు దుండగముల నాథుని సందర్శనములో రాజుగారిని దర్శించిరి అనుకొనుచున్నారు.

శ్రీలంక సభ్యులు.

శ్రీ స్వాతంత్ర్య వాదులందుండగములను అణగగొట్టవలసినదని శ్రీలంక లిబరలు సభ్యులు వారు దొరతనమువారిని కొరకు కత్తిర్చినట్లు చెప్పినారు. ఈ కత్తిర్చినట్లు కార్మికి దొరసాని ఉపసాదించెను.

ప్రవాసశిక్ష విధించుట.

లండను జూను 11:— పార్లమెంటు మహాసభలో హోము ఆఫీసు వ్యయము గూర్చి చర్చ జరుగుచుండగా శ్రీ స్వాతంత్ర్య వాదులకు జాపవలసిన ఆదరణము విషయమై లార్డు రాబర్టు సిక్స్ గారు విచారణకు దెచ్చెను. వీరకెల్ల మఱియొక ప్రదేశమునకు ప్రవాస శిక్ష విధింపవలయునని యీ యన నూచించెను.

మొక్కనాగారి అభిప్రాయము.

మొక్కనాగారి చెప్పినట్లు:— వీరివై జరుగల ఆగ్రహము వృద్ధియగుచున్న మాట వాస్తవము. రాజు, రాజిగారి యెదుట మీరు మూర్ఖముగా ప్రవర్తించిండునకు చింతిలుచున్నారు. వీరి విషయమై పత్రికలలో వ్రాసి ప్రభావాలి తేకుండనుండుటకై పత్రికాధిపతులను వేడుచున్నారు. చచ్చిన చావనిండు అను పద్యము మించినది కాదు. ఇంగ్లండునకు దౌర్జన్యము మఱింత హెచ్చును. “జిల్లి ఎలక” కాసుమే మించి వీరికి చంపాలనిచ్చిన వారిని దౌర్జన్యమునకై చావ తేచ్చుటకు దొరతనము నారు సిద్ధముగ నున్నారు. తీవ్ర పద్ధతుల నలంబించిన వారికి ద్రవ్య సహాయము చేసిన వారందఱు మీరు చేయునట్లునకు వాద్యము కావలసి యున్నది.

క్రిమినల్ చర్య.

లండను జూను 11:— శ్రీ స్వాతంత్ర్య వాదుల ఉద్యమమునకు భవనములు చేయువానివై క్రిమినల్ చర్య జరుపవలయునని దొరతనము వారిలో చింతించుచున్నారు. భవనము చేయుచున్న వారందఱును భాగ్యవంతులగు శ్రీలంకయున్నారు. వీరు తమ భవనమును సంఘమునకు నష్టము కలుగజేయుటకు వినియోగించుచున్నారు. కొంతమంది దురదృష్టవంతులు శ్రీలంక భవనము, వారిచే ఉపహాసములు చేయించుచున్నారు. ఆ శ్రీలంక ఉపహాసములు చెప్పి, పలుకవచ్చును పాలగుండగా, భవనముయే చేయుభాగ్యవంతులగు శ్రీలంక హాయిగా జీవింపెదరు. దుండగములు చేయు దీదశ్రీలంక భవనముయే చేయకుండునట్లు ఏర్పాటులు జరుగు పక్షమున, పాంతుహర్షులు అమృతమేరు తలచుకొనువారైన నుండెను.

ఇట్లీ దేశములో సమైక్యము.

లండను జూను 11:— కోము—సమైక్యముటలన గవర్నమెంటువారికి తమ ఆగ్రహమును సంపూర్ణముగ నపజయితిమి. ఇక చావలసిన పనివాండు తిరిగి, తమ తమ పనులలో ప్రవేశించుచున్నారు.

వార్తాపత్రికలు.

పనివాండు సమైక్యముటలన వార్తాపత్రికలను ప్రచురించుటకు అనుమతిని ఇచ్చెను. ఇప్పుడు మరల ప్రచురించుచున్నారు. దేశము కాంతిని పొందుచున్నది.

చనిపోయినవారి సంఖ్య.

లండను జూను 12:— కోము—ఈ సమైక్యంలో 14 మంది చనిపోయినవారు, కొన్ని వందల మందికి దెబ్బలు తగిలినవనియు వార్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

కెనడాలోని భారతీయులు.

లండను జూను 11:— కొమగాటా మారు స్త్రీమరు వ్యవహారము గూర్చి పార్లమెంటు సభలో ప్రస్తావించబడినది. తమ రాష్ట్రపు కాసుము ప్రకారము కెనడా వారు చేయుచున్నా గల పనులకు సందియము లేదనియు, అయినప్పటికి నీవిషయమై గవర్నరు జవాబు గారికి వ్రాసితిమియు ప్రస్తుత మంతకంటే నధికముగా చెప్పవలసిన లేదనియు, హాం కోర్టుగారు జవాబు చెప్పిరి.

డాక్టరు పరీక్ష.

లండను జూను 11:— విక్టోరియా—కమాండూమారు స్త్రీమరులోని ప్రయాణికుల నందరిని డాక్టరు పరీక్షించువరకు, దిగనియ్యరు.

స్త్రీమరు యజమానులు.

స్త్రీమరును తిరిగి రావలసినదని, యజమానులు స్త్రీమరు కెనడాకు తెలిపినారు. హిందువులు చేసిన అన్యాయములను గురకు స్త్రీమరును వాంకోవరు శత్రుత్వంబునకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవని ఇమిగ్రేషను అధికారులు చెప్పుచున్నారు.

విగ్లండు స్వరాజ్యము.

లండను జూను 11:— విగ్లండులో నేవనలిట్టువాలం టీర్ల సంఖ్య నానాటికి విపరీతముగ వృద్ధియగుచున్న విషయమును గూర్చి పార్లమెంటు సభ్యులు ఒకరితో నొకరు చెప్పుకొనుచున్నారు. ఇప్పటికి, కనీసము లక్షమంది వాలంటీర్లు వున్నారని తేలికది.

దొరతనమువారి దౌర్జన్యము.

అల్పపు ప్రజలు కివాతు నేర్చుకొని, ఆయుధములను చేరబూనుచున్నారు. దీనికంతకును దొరతనమువారి దౌర్జన్యమే కారణమని లిబరలు సభ్యు లనేకులు తమ ఒట్లకు ఉపన్యసించిరి.

సహజము కిల్లు.

ప్రతికూతు వారు వాంఛించు పక్షమున, స్వరాజ్యపు కిల్లుకు పూర్వదే, స్వరాజ్యసహజంబు ప్రభువుల సభలో ప్రవేశపెట్టబడునని ఆస్పిక్టర్ గారు కామన్సు సభలో తెలిపిరి.

నేవనలిట్టు వాలంటీర్లు.

రాబర్టు సెన్టిల్ ప్రభువుకు జవాబు చెప్పుచు డిల్లీ గారిట్లనిరి:— నాకు తెలిసిన లెక్కల ప్రకారము విగ్లండులో ఇప్పటికి 80 వేలమంది నేవనలిట్టు వాలంటీర్లున్నారని తేలికది. ఏతే దినమున కొక కిల్లి తెలియుచున్నది. కాబట్టి 80 వేలమంది యున్నారని నిర్ధారణ పడుటకు వీలులేదు. ఆయుధము లెన్నియున్నవో నాకు తెలియలేదు. కాని ఆయుధములను గూర్చియు, ఎంతమంది వాలంటీర్లు గూర్చియు, దొరతనము వారిలో చింతించుచున్న యున్నారు.

గ్లాసుగోలో సభ.

లండను జూను 12:— విగ్లండునకు స్వపరిపాలనాధికారమును సంపూర్ణమున దొరతనమువారు కింగులు, నేలు పంపుచుండినందునకు ఖండించుచు గ్లాసుగోలో నిన్నటితోజున పెన్సన్ భవనమున జరిగినది. ఆనాటిను నీల్ ప్రెమిస్సు, రాన్ గార్లు ఉపన్యసించిరి. మిట్టల దొరతనమువారు ప్రాసిక్యూటరులు మానమని చెప్పినందునకై చింతించుచు తీర్మానము చేసిరి.

పార్లమెంటు మహాసభ.

లండను జూను 11:— ఇంగ్లండు దేశములోని పోస్టాఫీసులకు గుర్తులను గూర్చి కామన్సు సభలో చర్చ జరిగినది. హాల్ కమిటీవారు పోస్టాఫీసు సౌకర్యము జీతములను వృద్ధి చేయుమని నిఘాంతు చేసినను, హాల్ కమిటీవారు చేయవలసిన నిఘాంతు లింకను చాల గలవు, అని సభలో అత్యంత ప్రకటింపబడెను.

ఇంకొక కమిటీ.

హాల్ కమిటీవారి నిఘాంతులను గూర్చి ఆలోచించి తగువిధమున మార్పుటకు ప్రత్యేకముగ ఇంకొక కమిటీ ఏర్పరపబడునని హాల్ మానుగారు సభలో తెలియజేసినారు.

ప్రభుత్వము-సౌకర్యము.

గవర్నమెంటు సౌకర్య జీతములు, వారు పనిచేయవలసిన గంటలను, గూర్చి ఆలోచించుట కొక కమిటీని గవర్నమెంటువారు ఏర్పరప నున్నారుని తెలుపబడినది.

ఆస్పిక్టర్ గారి జవాబు.

లండను జూను 11:— నేనలో తిరుగుబాటులు జరుగుచేరినవని లాయడు బార్ని గారి మధ్యనిచ్చిన యువనాగ సములో జెప్పియుండలేదని ప్రశ్నలకు గురయ్యెను ఆస్పిక్టర్ మంత్రిగారు చెప్పిరి.

వెద్ద ఆల్లరి.

పిమ్మట ప్రతిపక్షము వారికిని లాయడు బార్ని గారికిని తీవ్రముగ సంభోషణము జరిగెను. ప్రతిపక్షపు నాయకులు తిరుగుబాటు పురికొల్పుచుండినట్లు తాము చెప్పితిమని లాయడు బార్ని గారు చెప్పిరి. దీనిపై ప్రతిపక్షములు మఱి కొంత గండగోళముచేయగా తిరుగుబాటుచేయు విషయమై వీరు కుట్రచేయుచుండిరి. వేడుకుప్పలమీదనా! అని ప్రతిపక్షముల ఆరచిరి. అంతట లాయడు బార్ని గారు కోపముతో! అవును. మీ పేద కుప్పలమీదనే యని ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

విగ్లండు స్వరాజ్యము.

లండను జూను 11:— ఇంగ్లండు దొరతనమువారును, క్షియా దొరతనమువారును, నావికావిషయములలో చేసి కొనిన ఒడంబడిక యేమైన గలదా? అను ప్రశ్నకు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రే గారిట్లనిరి:— యుద్ధము సంభవించు పక్షమున ఇంగ్లండు యొక్క స్వేచ్ఛావర్తనను నిరోధించుటకు తగిన కృషి ప్రభు ఒడంబడిక లేమియు లేదని ఆస్పిక్టర్ గారు ఇవరకు చెప్పినారు. వారు ఎన్నడో చెప్పినమాట నేటికిని యధార్థముగ నున్నది. ఇప్పటికైనను ఏదోయొక ఒడంబడిక చేసికొనునట్లు తోచదు.

లండను కూలీలు

లండను జూను 11:— గనులలో పనిచేయు కూలీలైలు వేలలో పనిచేయుకూలీలు తమతో కలిసి ఒక్క సంఘముగా ఏర్పడుటకు, సరుకులను ఎగుమతి దిగుమతిచేయు కూలీలు సమైక్యతించినారు.

మెక్సికో స్వరాజ్యము.

లండను జూను 11:— విక్టోరియా—గాంపికో, వెరాక్రూజు, పట్టణములలోనున్న నైనికులకు నావికులకును, విశేషములు పుట్టినవనియు, చరిత్రము తెలిసినదనియు న్యాయార్థులు మోహర్లు ప్రతిక ప్రచురించుచున్నది. ఇప్పటికి 87 మందికి చరిత్రము తెలిసినది. “మోర్నియో” యను యుద్ధనావ స్వదేశమునకు వెల్లిపోవుచున్నది. టాంక్, వెరాక్రూజు పట్టణములలో, అంటుగోములు తీవ్రముగ నున్నవని, న్యాయార్థులు మోహర్లు ప్రతిక వ్రాసినది. ఇది అచితముకై అవి వాసింకుటకు పట్టణములలోని అధికారులు తెలియజేసినారు.

ఒక గూఢచారి.

లండను జూను 12:— లీవ్ జక్—షియావాడికి, జ్యో నీదేశపు గుట్టును, కెలుపుటకు ప్రయత్నించిన కోసెన్ ప్లెను గుమాస్తాకు 15 సంవత్సరముల దీవ్యపాంతురవాసశిక్ష విధింపబడినది.

ఆంట్టిల్లా స్త్రీమరు.

లండను జూను 12:— టాంపికో—ఆంట్టిల్లా అనన్టీమరు టాంపికో శత్రు చేరినది.

బోనరులాగారి సంచారము.

లండను జూను 12:— నిన్నటి రాత్రి బోనరులాగారు స్కాట్లాండులోని ఇక్వరు నెస్సులో యూనియన్ ఫుల్ పక్షపుటాంగోళనము ప్రారంభించిరి. అల్పపు వ్యవహారముగూర్చి విశేషముగా చర్చించి యిట్లు చెప్పిరి. గవర్నమెంటువారికిని ప్రజలకును గల వివాదము ఏవిధముగ నాపడలు వచ్చినను ప్రజలు తుదకు జయశీలురుగాకమానరు. ఎన్ని యుద్ధము పన్నినను సరే మీము డబ్లిక్ పార్లమెంటునకు లోబడ జాలము.

రక్షణసేన వారి మరణసభ.

లండను జూను 11:— నేటి సాయంత్రమున రక్షణసేన వారి క్యాంపును ఆల్బర్టు హాల్లో ప్రారంభమైనది. నానాప్రదేశములనుండి 2000 మంది ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. దక్షిణాఫ్రికా నుండియు, హిందూదేశము నుండియు వచ్చినవారి యువనాగ సములు మిక్కిలి యుత్సాహమును గొల్పెను.

రాజుగారి సానుభూతి.

రక్షణ సేనాధిపతి సభలో సమావేశమైన ప్రతినిధులకు రాజుగారు స్వాగత మొసంగుచు నొకలేంటిని యిచ్చిరి. అందఱు చవాసిరి. — మీరు ప్రజలకై చేయుచున్న పని వెన్నెయో సంకల్పములనుండి శ్రద్ధగా చూచుచుంటిని. మీరు స్వప్రయోజన రాహిత్యముతోడను, స్వాధ్యక్షాగ్రబుద్ధితోడను చేయుచున్న పనికి భగవంతుడు మీకు తోడ్పడును గాక!

బొంబాయి రాష్ట్రములస్థితి.

లండను జూను 11.—రోము మార్క్విస్సు డైరెక్టర్ గిల్లియానోగారు నిన్న ఇటలీదేశపు పార్లమెంటులో నిట్లు చెప్పిరి:— డురాజో పట్టణములో కర్నల్ ముర్కియోయొక్క అరెస్టును గూర్చి విచారణ జరిగినతరువాత ముర్కియో నిర్దోషియనియు, ముర్కియోయొక్క నిర్దోషత్వము ఋజువయినదనియు అల్బేనియా దొరతనము వారును, డచ్చి ఉద్యోగియులును చేసిన విచారణ సరియైనది కాదనియు, డురాజులోనున్న ఇటలీదేశపు రాయబారికి తంతివార్త సంపినాను.

అభిప్రాయములు తెలుపుకొనుట.

ముర్కియో అరెస్టు జరిగిన తరువాత, ఇటలీదొరతనము వారును, అస్త్రియా హంగ్రి దొరతనమువారును యాక్రింది తీర్మానమును చేసికొన్నారు. — ఈ తీర్మానము అల్బేనియాలో నున్న తమ ప్రతినిధులకు పంపుదురు. అల్బేనియాలో నున్న ఇటలీ, అస్త్రియా హంగ్రి ప్రతినిధులు, కలసి మెలసి పని చేయవలయును. వీడ్కరా కుమారుని అల్బేనియా ప్రభువుగా నిలుపుటకు చెందు దేశముల ప్రతినిధులుచేత నైనన్ని మార్గముల ప్రయత్నించ వలయును. యూరోపుఖండమునందలి ప్రభుత్వములయందనావలను డురాజోకు తెప్పించుటకు ప్రతినిధులు ప్రయత్నించవలయును. అల్బేనియాలో మాకు స్వామ్యములు అధికముగా కావలెనంటే, మాకు కావలెనని ఇటలీ, అస్త్రియా దేశములు పోరాడరాదు.

బుకరెస్టులో సభ.

సజోనాథ్ గారును, రోమినియా దేశపు మంత్రియు, బుకరెస్టు పట్టణమునకు వెళ్లివారని నెంటు పేటర్సుబర్గునుండి టైముపత్రికకు తెలియవచ్చినది. టర్కీదేశమువారు నూతనముగ తయారుచేయించిన యుద్ధనావకు గ్రీసుదేశము మీదికి పంపవలయునని ఆలోచించుచున్నారు. ఎల్లెనను గ్రీసు టర్కీ దేశములకు వైమ్యములు లేకుండ చేయుటకు బుకరెస్టులోనొకసభ కూడనున్నది. సజోనాథ్ గారును, రోమినియా మంత్రియు, టైముపత్రిక వెళ్లివారు.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము.

కేపుటవును జూను 11.—కేపుటాలిలోని పెద్దగనికి అదాయము పన్ను విధించు విషయమై ఒక బిల్లును పార్లమెంటువారు చెందుపర్యాయములు ఓడిపోయిరి. ఇదికూడదని చాలమంది సభ్యులెరించిరి.

గ్రీసుదేశపు మంత్రులు.

ఏథెన్సు జూను 12.—నిన్నటిరోజున మంత్రులగమన వారి సభజరిగినది. ఆసియామైనదలలోని గ్రీకులను పెట్టుచున్న బాధల గూర్చి విచారించిరి. ప్రజలు రోష పూరితులై యున్నారు.

అస్పీలు నిరాదరణ.

ఈ వివాదమును ప్రధానస్థాయ స్థానమునకు తీసుకొని పోవు విషయమై తేటదిన మార్పును నెనేటు సభవారు నిరాకరించిరి.

పెనామా సుంకములు

వాషింగ్టను జూను 11.—పేపాన్సుఫోచే ఒడంబడికలో అమెరికా ఓడలు పెనామాకాలులలో సుంకము లేకుండ ప్రయాణముచేయు హక్కుపైదైన కలుగజేసి యున్న పక్షమున, ఆహక్కును నిలుపుకొనుటకు తగుసవరణబిల్లు నొకదానిని వాషింగ్టనులో తయారుచేసినారు.

పెనామాకాలువ

వాషింగ్టను జూను 11.—గవర్నరు మెంటువారు మాచించిన మార్పులతో పెనామాకాలువ బిల్లు నెనేటుసభవారిచే ఆమోదంప బడినది.

బల్గేరియావారి విరోధము

సోఫియా జూను 11.—గ్రీకులకు వ్యతిరేకముగా స్పటి సాయంత్రము కొన్ని సభలు జరుపుటకై ప్రయత్ని

ములు చేయబడినవిగాని అధికారు లీప్రయత్నమును మాన్పించిరి. వీధులను పైకితలు కావలికాయు చున్నారు. రాజుగారి నివాసముకూడ రక్షింపబడినది.

కెనడా పార్లమెంటు.

టోరాంటో జూను 12.—కానాటు ప్రభువు కెనడాకు గవర్నరు జెనరలుగా నుండి, ఉద్యోగపరిమితి, అయిపోయినందున వెల్లిపోవుచున్నారు. నిన్న కెనడా పార్లమెంటువారు కానాటు ప్రభువు వెల్లిపోవుచున్నందున తమకు చింతగానున్న దనియు, కెనడాపజ రాజుగారి యెడ అత్యంతమగు భక్తిగలిగి యుండురనియు, తెలుపుచు నొక పత్రమును కానాటు ప్రభువరునికి నివేదించిరి. బార్డనుగారును, సర్ విల్ ఫ్రీడ్ లారియరు గారును కానాటు ప్రభువరుని, సామగ్గ్యము, సానుభూతి, నేర్పును గూర్చి మెచ్చుకొనుచు ఉపన్యసించిరి.

దేశీయ తంతివార్తలు

విముక్త శైలిల సహాయసంఘము.

బొంబాయి జూను 11.—జెయిలునుండి వదలివేయబడిన ఖయిదీలకు సహాయము చేయు నుద్దేశముతో బొంబాయి రాజధానియందొక సంఘము స్థాపింపబడినది. ఈ సంఘము యొక్క కార్యనిర్వాహకులు, జస్టిసు హీటునుగారి యాధిపత్యముక్రింద, సంఘనియమాల నేర్పరుచుటకు నిన్న సభచేసినారు. సంఘమునా క్రిందియుద్దేశములను కలిగియున్నారు (1) అప్పడే ఖయిదునుండి విడుదలయై, సహాయ మానించువారికి వా శేమతమువారయినను సరే. ఏకులమున నున్నను సరే, సహాయము చేయుట (2) దొంగతనమునే వృత్తిగా చేసుకొని జీవించువారు జెయిలునుండి, విడుదల కాగానే, తిరిగి ఆ వృత్తిలో ప్రవేశించు కుండుటకును, న్యాయవృత్తి నవలంబించినట్లు చేయుటకును ప్రయత్నించుట (3) అప్పడవచ్చుచు నేరములు చేయువారిని, నేరములు చేయు చాలరును, నేరములు చేయుటేవృత్తిగా నెట్టుకొనకుండ చేయుటకు తగుమార్గముల నవలంబించుట (4) ఖైదువేస్తేనేగాని పీలు లేదనితోచు కేసులలో తప్పు, తక్కిన కేసులలో సామాన్యముగ ఖైదువేయుకుండుటలు కాసనములను చేయించుట, ప్రస్తుతమున్న కాసనములను అమలులో తెట్టించుట (5) ఈ పైయుద్దేశములను, కార్యరూపములో నెట్టుటకు ధనమును పోగు చేయుట, ఇంకను అన్ని విధముల ప్రయత్నించుట.

మేనేజిమెంటు కమిటీ.

ఈ సంఘమును సరిగా నడుపుటకు 12 మంది సభ్యులకు తక్కువకాకుండగను, 24 మందికి పాచ్చు గాకుండగను ఒక మేనేజింగు కమిటీ ఏర్పాటు చేయవలయునని నేటి తీర్మానించినారు. మేనేజింగు కమిటీలో, జెయిల్ ఇన్స్పెక్టరు జెనరలు, పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలు, బొంబాయి పోలీసు కమిషనరు, ఉండరు.

బొంబాయి మిల్లులు.

బొంబాయి జూను 11.—బొంబాయిమిల్లులకు కూలీల సప్లయనిగూర్చి వాచా రొకవ్యాసమును బొంబాయిపత్రికలలో ప్రచురించినారు. దానిలో నీక్రింది విషయములున్నవి. గడచిన 5 సం॥ లనుండియు బొంబాయి మిల్లులలో పెద్ద కూలీల సంఖ్యకన్న బాలరయొక్కయు, చాలికలయొక్కయు, సంఖ్య అధికముగనుండెను. పెద్దకూలీలసంఖ్య యైనను విశేషము తక్కువగ లేదు. బొంబాయిమిల్లులో పనివారలకు సంబంధించిన నియమములు సరిగాలేకపోవుట గొప్పలొపము. మిల్లులు జయప్రదముగా పనిచేయుటకు కట్టుదిట్టముల నేర్పరుచుట ప్రధానము. కట్టుదిట్టము లేరవుచుటవలన మిల్లులలో ప్రస్తుతము తయారగుచున్న దానికన్న ఎక్కువసరకు తయారుకాగలదు. నెట్టుబడికి తగిన ఫలితమును పొందుటకు, ప్రస్తుతము తయారగుచున్న సరకుకన్న ఎక్కువసరకు తయారుకావలెను. కూలీలెంత నియమ రహితులు గ నున్నారో ప్రస్తుతము మిల్లు యజమానులకు అంత నియమరహితులుగ నున్నారు. మిల్లు యజమానుల సంఘము మిల్లులలోని లోపములను దీర్చుటకు అసమర్థముగా నున్నది. మిల్లుయజమానుల సంఘము వారు కూలీలకు తగు నియమములు నేర్పరచ వలయును, అందులపనివాండ్లు తక్కువగ నున్నారను లోపము సమయ గలదు. కూలీలకు ఉచితరీతిని తిండిపూడు చేయవలయును

ఒకఖయిదీ తప్పించుకొని పోవుట.

బొంబాయి జూను 12.—పదునాల్గుసంవత్సరములఖయిదు విధింపబడి జెయిలులోనున్న ఒకమహమ్మదీయ ఖయిదీ తప్పించుకొని పారిపోవ ప్రయత్నించినందునకై నిన్నటిరోజున ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు సీల్వోవాడ్ దగ్గర కారణము నెట్టుటకు ఈతడు పరుండగదిని పరీక్షించగా, పక్కచుట్టుమీద పరుండి నట్లుగానే, అమర్చబడియుండెను. ఇదివఱకెన్నియోసారు లీతడు పారిపోవుటకై ప్రయత్నించినాడు. బొంబాయియొక్క గాలి నీళ్లు తనకు సరిపడినవికావని ముద్దాయి మేజిస్ట్రేటుగారికి చెప్పెనున విచారణానంతరము మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయి కొకసంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించిరి.

మెయిలుస్థిమరు.

బొంబాయి జూను 12 — ఈరోజున నాల్గుగంటల అయిదు నిమిషములకు మెయిలుస్థిమరు బొంబాయి చేరినది. తరువాత 9 గంటల 10 నిమిషములకు టపాలు పోస్టల్ ఎక్స్ ప్రెస్సులో బొంబాయినుండి బయలుదేరినది.

బొంబాయిగూరు కుట్ర కేసు.

కలకత్తా జూను 11 — ఈకేసువిచారణలో నేడు జడ్జి గారికిని ముద్దాయిలస్థి ద్రులకును గొంతచ్చ జరిగినది. ముద్దాయిలపక్షపు వాదమును నెడ్ గుప్తగారు ముగించుచు, ఆయుధ కాసనముయొక్క 14 వ ప్రకరణము వ్యాఖ్యగూర్చి నొక్కిచెప్పెను. 14 వ ప్రకరణమునందు వివరింపబడిన తుపాకు లనుమాట ఆయుధములలో శేరియుండలేదు. ప్రాసిక్యూటర్ పక్షము వారు 14 వ ప్రకరణమునకు విరుద్ధముగా నీకేసు జరిగినదని వక్కాణించిరి. కాబట్టి దీని ప్రకరణ మసలుపనికి రానిచో కేసేలేదు.

జడ్జి.—ముద్దాయిలపై మోపబడినదోషములలో చెందవ భాగమున చదువుదురా?

నేడ్ గుప్తా — దానియొద్దకే వచ్చుచున్నాను. 122 క్లెక్కుల క్రింద జరిగిన నేరమువిషయమై నేను వాదించునపు డీసంగతిని తీసికొని వచ్చితినిగాని, కోర్టువారు నేను చెప్పవలయు వివరేదు.

జడ్జి — గుప్తగారు! మొదటిభాగము అక్కరలేదు. దయచేసి రెండవభాగాని చదువుదు.

గుప్తగారు మొదటిభాగము విషయమై కేసులానుండి కొన్ని యంశములు చదువసాగిరి.

జడ్జి.—అయ్యా, దయచేసి రెండవభాగమును చదువుదురా?

గుప్త.—నీభాగమునే చదివెదను.

జడ్జి.—(బిగ్గరగా) దయచేసి రెండవభాగమును చదువుదురా?

గుప్త.—అయ్యా, యీ యాగ్రహ మెందుకండీ?

జడ్జి — నేను మాటాడునపుడు మీరు మాట్లాడ కూడదు. మొదటిభాగము విషయమై ఎందుకు పనికి రానివాదములు మీరు చదువుచున్నారు?

గుప్త.—నేను కాలయాపనము చేయుచున్నాను అని మీరనుకొనిన మాట్లాడనే మాట్లాడక గూరుచుండెదను.

జడ్జి.—మీరు వ్యర్థముగాకాలము గడపుచున్నారు.

గుప్త.—అటులయినచో నింతకంటె చేయునదేమియు లేదు. నేను కేసునుండి మామకొ నెదను. మీరు నేను చెప్పసంగతులు వివరుండగనే ముద్దాయిలకు వివర్ణింపవలసి యుండును అని చెప్పచు కోర్టులో నుండి వెవలిపోయిరి.

కలకత్తాయందు ఇండస్తోదా.

కలకత్తా జూను 11.—నిన్న హ్యారికెరోడ్డు 90-8 ఇంట్ల యందు జరిగిన సోదావిషయమై డిల్లీ మ్యాజిస్ట్రేటుగారు వారంటుయిచ్చి అచటకై కలకత్తాకు పంపినట్లు తెలియుచున్నది. డిల్లీకుట్రకేసులో సారిపోయిన రాచుబేహరిబోస్కు కొరకై యీసోదా సరి గెనట.

పరీక్ష దొంగతనము

కలకత్తా జూను 12.—రెంగాలు పెక్రెరియల్ ముద్రణశాఖవారును కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయాధికారులును కలసి కలకత్తా గజెట్టు అచ్చులో నున్నప్పు డందలిశ్చెడ్లను మార్పుకై చేసిన దొంగయత్నిమును విచారించుచున్నారు. ఈ గజెట్టుయందు ఇంటర్మిడియేటు, మెట్రిక్యులేషను పరీక్షలలో కృతార్థులైన వారిపేర్లు ముద్రింపబడుచుండెను. గజెట్టు ప్రకటించబడిన తరువాత యింటర్మిడియేటు పరీక్ష ఫలితములో జయమునొందిన యొక విద్యార్థి స్థానమున పరాజితుడగు మరియొక బాలురపేరు పడుట తెలియవచ్చెను ముందుగా పంపబడిన పత్రికయందు ప్రాధికారికముల యందును కృతార్థుడై వానిపేరే యుంచెను. అచ్చుకొచ్చు వారకేసులు ప్రస్తుతమునకు పనినండి పంపివేయబడిరి.

[illegible]

జూబులు.

23 వ గుంటూరు మండల సభ.

అయ్యో,

23-వ గుంటూరు మండల సభ యానెల 4, 5 తేదీలను జులై 1 లో శ్రీయుత విజయవాడ భావనాచార్యులవారి యాధిపత్యముక్రింద జయప్రథముగా జరిగియుండుట నిశ్చయితా పాతకులకు దెల్లమేకదా! ఆ త్రితీ తీర్మానముల సంఖ్య 48 గా నుండుట, జేసియు; వ్యవధి చాలమిడిసియు, శ్రీ భావనాచార్యులవారు తమ యధ్యక్షోపన్యాసమున బ్రతిపాదించి యుండినను దిక్కున స్మరణ ప్రతిష్ఠాపనముగూర్చి తీర్మానించుటకు వీలులేకపోయినది. కాని మించినదేమియులేదు. మామండల సంఘమునకు సంచార కార్యదర్శిని నియమించుటకు గాను భావనాచార్యులవారు రు.100ను, మిగిలిన సభ్యులు రు.500 చందా జేసియుండిరి. కావున సంచార కార్యదర్శి త్వరలో నియమింపబడగలడు. అతనిముఖమున నెంతటిపనినైన జేయవచ్చును. కావున వెక్కటి మండలసభలలోని తీర్మానముల నాధారము చేసికొని, సంచార కార్యదర్శిగలన ధనమును బోగుచేసి, మాజిల్లా సంఘమువారికి క్లుప్త స్మరణ ప్రతిష్ఠాపనమును నిర్వహించి కృతకృత్యులగుట యుక్తము. తమ యుపన్యాసమున జెప్పినవిషయమును జేయుటకై సంఘాధ్యక్షులగు భావనాచార్యులగారైన బ్రహ్మచారిని నమ్మచున్నాను.

II

గుంటూరు మండల సభ

అయ్యో,

వంగవోలులో రాజకీయమండలసభ శ్రీయుత విజయవాడ భావనాచార్యులవారి యాధిపత్యము క్రిందను సంఘ సంగ్రహణసభ శ్రీయుత చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహముగారి యాధిపత్యముక్రిందను జయప్రథముగా జరుగుట మిగుల నానందకరము. వేసవి తీరముగుటచేత బ్రతినిధుల సంఖ్య గంత దగ్గినను, సభ్యుల యంతృహమునంబు తీర్మానముల ప్రాముఖ్యతయందు వెనుకటి సభలకు దీసి పోలేదునకదా, వెనుకటిసభలోకంటె నీ సభలో నెక్కువకార్య కార్యము పొడకలెను. సంచార కార్యదర్శిని నియమించుటకు తీర్మానము జరిపింపబడునపు డ్రాసనాధిపతి భావనాచార్యులు రు.100 లు విరాళమునంగిన వెంటనే సభ్యులలో గొందరుదారులు రు.500లు చందాల నొసంగిరి. నెలకు రు.50ల పారిపోషకమిచ్చి జిల్లా సంచార కార్యదర్శిని నియమించు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్రమును గురించిన తీర్మానము స్పష్టముగను, సంధ్యముగను సభితులందరిచే నంగీకరింప బడ్డది. వెనుకటి సభలలో గంట నీ సభలలో రయితుల విషయమైన తీర్మానములకు నగ్రస్థాన మిచ్చబడి సావకాశముగ జరిపించబడినవి తీర్మానముల సంఖ్యయు హెచ్చినది. ఇక సంస్కరణ సభలో పొడిమిటలతో గాక, బోగము మేళములను పెట్టమనియు జెట్టినదోస్తకి పోమనియు 48 మంది సభ్యులు ప్రమాణ ప్రతికై సంతకము జేసిరి. మరి కొందరు సభ్యు లంతిశ్చాఖలలో వివాహములు జరిగెదమని లిఖితరూపముగ ప్రానియిచ్చిరి. కావలి కాపురస్థులు వోరుగంటి నుబ్బారావు మొదలగు దంస్కరణ దక్షులకు మండల సభా భోజనశాలలో బ్రతినిధులతోపాటు నాతిధ్య మొనంగబడెను.

శ్రీ ప్రసవ్యవాహు, రజన్వలా వివాహము, సముద్ర మాసము మొదలగు సంగతులను జరిపించునపుడు రావు కాపాటు భారామాగ్నండేయశాస్త్రి గారును మరియొకపండిదిడు, వానికి విరోధముగ నెంత వాదించినను వారిమాటలుండు లేకమయిన గౌరవముంచక, నా తీర్మానముల సభ్యులంద రంగీకరించుటలో నాడు కనుపూచిన యుభాహము చియే తీరవలెను.

III

ఆంధ్రగోర్యాణ విద్యాలయము-కొవ్వూరు.

శ్రీ,

మా విద్యాలయము నీ సంవత్సరము జూలై మొదటి నుండి కళాశాలగా మారుటకై మూలము కమిటీవారు నిర్మించినారు. వెర్రిగొట్ట సీతారామయ్య, బి. యే, గారిని ముఖ్య నియమించినారు. అంతటినుండి మా విద్యాలయమున విద్యార్థుల తరగతి ప్రథమ సంవత్సరభాగము ఏర్పడును. దీనికి విద్యార్థులు కావలసియున్నారు. తెలుగు ప్రధానముగను సంస్కృత మప్రధానముగనుండు విద్యార్థుల పరీక్షకు పరీక్షాధ్యక్షులను తయారు చేయవలెననియు. మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్షకు బోయి ఇంగ్లీషుభాగమునందు మాత్రము విజయమునంది తక్కిన వానియందు దిష్టి సంస్కృతమునందుగాని తెలుగునందుగాని, యభిరుచి గలవారు దీనిలో జేరి విద్యాభ్యాసము సేయఁ బనికి వత్తురు. ఇట్టి మూలమున విద్యార్థులైన నిందు జేరవచ్చులే. ప్రస్తుతము ఆధము ఫోర్తు ఫిఫ్తు ఫార్ముల ఇంగ్లీషుభాగమును, ఆంధ్ర గోర్యాణములయందు చేయించిన నొక దానియందభిరుచియును కలవారుగూడ దరఖాస్తులు పంపుకొనఁ బచ్చును. విశ్వ విద్యాలయము వారి యనుజ్ఞ యొనయెడల వీరును ప్రస్తుతము విద్యార్థుల తరగతిలో జేరవచ్చులైయుండును. వీరికి భోజన సదుపాయ ముచిత్తుగ లభింపగలదు. జీతమియ నక్కరలేదు. విశ్వ విద్యాలయమువారు దీనిని అగ్గిలియెట్ చేసిన యెడల దొరతనమువారు యావిద్యార్థులలో గొందరికి నెలకు ఎనిమిది రూపాయల చొప్పున విద్యార్థి వేతనమియవచ్చును. ప్రస్తుతము పనుగురికంటె నీ తరగతిలో దాపు దొరకదు. ఇందు బోక్షా సిద్ధులైన వారికి ముప్పది మొదలు నూట యిరువది రూ॥ వరకును వేతనము గల యాంధ్రగోర్యాణ పండితోన్యాయములు దొరతనము వారి కళాశాలల యందును, ఉన్నత విద్యాశాలల యందును, లభింపగలవు. నాలుగు సంవత్సరములు చదువుకొనిన విద్యార్థు లిరువదను నందవచ్చును. ఆగస్టు 1 వ తేదీ తర్వాత విద్యార్థులు చేర్చుకొన బడురు. చేరదలంచినవారు వెంటనే ధరఖాస్తు నీ క్రింద సంతకము చేసిన వారికి బంపుకొన వలెను.

తల్లా ప్రగడ సూర్యనారాయణరావు.

IV

ఏలూరు నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘము.

సోదరులారా,

వారీమధ్య గావించిన మహాత్కారమును మన పాలిటి భారతీయ నొప్పు మన "ఆంధ్రపుత్రికయందు జదివి మేమంతయు నానందాంబుధి నోలలాడితిమి మిరు పాతశాలలకై బడు శ్రమయు. నెక్కు కై ప్రయత్నము పొందుమాతమున గలిపి, నిమ్మజాతులకు దూరమైన ఆర్యమత ధర్మసారామృతమును వారికి సుముగ పంచిపెట్టుటకై యెవరించు కృషియుం జూడ తొల్లింటియట్ల మన హిందూ సంఘము సజీవమై ప్రపంచ మందలి సమస్త జాతులలో నెల్ల మొదటిది యని యెల్లరు బోపా రోనన్నదగు కాలము సమీపించుచున్నదని మేము తలంచుచున్నాము. "ఆర్యమతము స్వీకరింపవచ్చు కై ప్రయత్నం దరును తానమాడి ఆరవైచిన వస్త్రముల గట్టుకొని నామము ధరించి శుచిగా గూర్చుండి ఆర్యమతముయొక్క ఔన్నత్యమును పరిపరి విధముల బాడుచున్నప్పుడు వారి జూరు మహా భాగ్యము మీ కల్పించునన కెంతయు సంతసించుచున్నాము. కాలచక్రము దిరుగు చున్నది. వలస వోయిన మన సోదరులు తిరుగ మనయల్లు సాచ్చుచుండిరి. ఆంధ్రుని ప్రతిరక్త నాశము నందును జాతీయ జీవశక్తి యుద్ధమందు చున్నది. ఎంతటి అంతరాయములు సంభవించినను వెనుకంజవేయకుడు. అంతరాయములు మొదట నమమున గలిగించునవిగ గన్నట్లును. ఒక పుడు నష్టమును గూడ, కలుగజేయును. కాని యవి తమ్ము నిర్లక్ష్యము సేయువారలకు లాభములే సమకూర్చు చుండును. అంతరాయములు కలుగుటవలననే హరిశ్చంద్రాదుల పేరులు వన్నె కెక్కినవి. పరులు మనకెంతటి పరిహాసము జేయఁదల కొన్నను మన మించుకయు వెనుకబడిలేదు. నిలుకడవిూద వారి తప్పులు వారే దిద్దుకొందురు. మనకు సోదరులై పరమ మాధ్యమందుండిన యీ నిమ్మజాతుల వారి సీమయమందు వారి ప్రస్తుత దుస్థితిలోనుండి లేవనెత్తక పాశ్చాత్య మిమనరిల పాలుజేసినవో మనము తొరవాది మహానరకములపాలు కాగల మనుటకు సందియము లేదు. వీరికొరకై మన దొరతనము వారును తగిన వనతి నేర్పరప నెంచుచున్నారు. పురుష ప్రయత్నమునకు వైమయ్యము దొడగుట మామనా? తుని.

V

సింగరాయకొండ దేవస్థానము-ధర్మకర్తలు.

అయ్యో,

నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరు తాలూకాలో చేరిన సింగరాయకొండ అను దివ్యదేశము చెప్పి పట్టణమునందీ దేవదాదకు పోవు రైలుమార్గములో నున్నది. చెన్నపట్టణమునుండి 168 మైళ్ళ దూరము. అది చిన్నకొండ. దానమిడ శ్రీనరసింహ

స్వామివారి పన్నిదియు శ్రీ కలవు. ఆ ప్రదేశము పూర్వవ కొనుచుండిన యాశ్రమము. ఆ మూర్తి యాలయము కావుననే అని శాసనము... పురాణము... ప్రసిద్ధమైయు... శాసనములందు శ్రీ లగు సార్వభౌమ గ్రామాదుల నెకము నటును "సముద్ర స్థిమతమే నాదేవ ప్రతి హోలయం దృష్ట్యై ప్రసన్న నవ్యతే" అని పు... దున్నట్లు వ్రాయబడియున్నది. శ్రీనారాయణస్వామివారిపన్నిది శ్రీరాములవారు అరణ్యవాసము వచ్చినప్పుడు ప్రతిష్ఠించినట్లు పురాణాదులయందు ప్రసిద్ధి. కొండక్రింద సక్ష్మిమభాగమున "ధవనాని" అని తీర్థముకలదు. భూరుప్రకట్టుచొచ్చిన రెండు మైళ్ళలోనుండు సముద్రము తరంగములు సహితము కానగును. ఇట్టి పవిత్రమైన దివ్యదేశము అనాదిగా సకల విభవములను జేంది, ధర్మకర్తలని పేరుపెట్టుకొనిన తిరుపతి చిన్న జియ్యంగార్ల పరంపరచే (జిక్కి) ఎంత ద్రవ్యము వచ్చినను వారి తృప్తుకు చాలక మిక్కిలి దీనదశకు వచ్చినది. ఒకరికొకరికి ప్రేమోటిలు పెట్టి లంచములు మిగులీసికొని గుమస్తాపని యివ్వ గనే ఆ గుమస్తాలు లంచమును, తాము అపరాధింపదలంచిన దాని కూడా చేర్చి ఆ మొత్తమును దేవాదాయముగా ఎక్కు కొని లెక్కను ఎట్లాగో వకవిధంగా వ్రాసి జియ్యంగార్లకర్త పెట్టంగా వారు లంచము తీసికొని మోమాటునుచేతను తమ్ము ఎవరును అడుగుగన్నారగదా మను భయభావముచేతను లెక్కలో తమ శ్రీహస్తలేఖనమును జేయుదురు. ఇక వేసా నము పేట నాకిరి మరల్చి యినాములు అనుభవించుచు దాన వినియమవికయములను జేయుచు, నాకిరి ఆన పెట్టిదా యెరు గక దేశాంతరములంగుండు వారిని అడుగువారు ఇప్పటికి ఎవ్వరు కానరాదు. బ్రిటిషు దొరతనమందు ఇట్టి ఆధర్మములు జరుగుచున్నవనుట కడుపంత !!! ధర్మరక్షణ సభవారు విచారించి పరిపాలింపఁ బ్రార్థితులు.

ఒక హాదాసు.

VI

దేవాదాయము.

అయ్యో,

ఈనెల 1 వ తేదీన వెలువడిన యాంధ్రపుత్రికయందు ధర్మక్షణమును శీర్షిక క్రింద ధర్మాభిమానిచే వ్రాయబడిన ఒకలేఖ కనుపించినది. ఇందువిషయమై "స్వంశలసి" విషయముల నేకములు గాన్పించుచున్నవి. సహృదయతగలవారే అని నమోదైన ఈనాంధ్రములు సాధారణముగా అర్హత్యమున కేర్పడినట్లు గనుపడుచున్నదట. సహృద, వెగడ, అను శబ్దము లలో అర్హత్యమునకు అను సగమిచ్చు శబ్దమెయ్యది యని వీరి యభిప్రాయమో మే మూహింపలేకన్నాదురు. నిజముగా నీ ధర్మాభిమానిచే వ్రాయబడినట్లు అర్హత్యమునకు అనగా అర్హత్యపు నాకరిచేయుటకే ఈనాం పుట్టినట్లగ్గమొదల అర్హత్యమునకు సంబంధించిన పూజాద్రవ్యములకు సేమి, దేవస్థాన మరమ్మతులకు సేమి కావలసిన ద్రవ్యమున కెవరిని యాశ్రయింపుడని వీరి యుద్దేశమో మాకు గోచరము గాకున్నది. (సహృదతగిది వెగడ) అనగా దేవాలయ సంక్షణ నిమిత్తము అను స్పష్టమైన ఆర్థమును విడచి అర్హత్యమునకు అని చెప్పబూనుట మాడ "ఆశీర్వాద అర్హములు వెలువగును" అను లోకోక్తిని పలుమారు స్ఫురకు దెచ్చుచున్నది. "దేవుని పూజ నిమిత్తము" అని ఈనాంధ్రవర్తకులలో కనుపించుచున్నం చన పూజాద్రవ్యముల నిమిత్తమని అర్థముగాన అట్టి ఈనాం భూములలోను అర్హతలకు సంబంధముండ నేరదని యీ ధర్మాభిమాని కెరుక చేయుచున్నానను. అర్హతల కియ్యబడిన ఈనామములు అర్హతలపేరనే యుండి నాకిరి సరిగాచేయునంతనరకు నిశ్చయ ఆత్మేషణలకు లోబడ నేరవని యెరుంగవలసి యున్నది. జలాధారములు లేని తరణములో సహితము గ్రామాదులలో కుప్పకట్టలు, మోయినలు, వగయిరా గాక ఈనాంధ్రామిమిద యిగరా 1 కి రు.8-10 లకు తక్కువ లేని ఆదాయమువచ్చుచునే యుండెను. కాబట్టి ఒక అర్హతని నాకరికి మించిన ఫలితి మప్పటికిని లభించుచునే యున్నది. ప్రజలు అర్హతని జీవితమునుగూర్చి ప్రభుత్వము వారిని ప్రోత్సహింపచే నలసిన అవకాశ మెన్నడును లేదని వీరికి తోచవలసి యుండెను. కాలములు వ్యాపించి దేశము ఫలితిన పిమ్మట దేవాదాయములను గూర్చి జన సామాన్యమునకు భిన్నాభిప్రాయములు కలిగినవి వీరు వ్రాసిన వ్రాత కేవలము నిందద్రవ్యము. పంటలు కలిగిన కొలదిని అర్హతలను, ధర్మకర్తలును, దేవాదాయ మపహరించుచుండినను కలంపుతో నగ. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్ మొదలగు పురుష పుంగవులు ధర్మరక్షణ సభల నేర్పరచియు శాసనసభలయందు నిర్వచించి యు పాటుపడుచుండిరిని యెరుంగునది. నిర్దోషులనియు అల్ప సంఖ్యాకులనియు పేరుపెట్టుకొని దేవాదాయముల నపహరిం చెడి తిరుణములో తామెంత క్రింగ నీతులతో వ్యాధము వ్రాసినను బుధజనాదరణీయులు అయినది కాదని ఎరుంగునది.

మన్నన-రసింహము.

TELEGRAMS.

REUTER'S TELEGRAMS.

Irish Situation.

Stock Exchange View Gloomy.

LONDON, June 11—The Stock Exchange takes a gloomy view of the Irish situation, and markets are depressed.

Absorbing Topic in Lobbies.

The rapidly growing number of the Nationalist Volunteers is an absorbing topic in the Lobbies. Moderate estimates place them at a hundred thousand.

Seriousness Realized by Liberals.

The seriousness of the position is realised by Liberals, numbers of whom, speaking in their constituencies said it is a final proof of the weakness of Government in allowing drilling and arming in Ulster.

The Amending Bill.

Introduction into the Lords.

LONDON, June 11—In the Commons to-day Mr Asquith announced that the Amending Bill would be introduced in the Lords before the Home Rule Bill, if the Opposition desired.

Nationalist Volunteers.

Their Strength.

Mr Birrell, replying to Lord Robert Cecil, said that the figures supplied to him showed that the Nationalist Volunteers numbered 80,000 but these figures varied daily. He had not been informed as to number of arms but the Government were giving their attention to the action of both the forces.

Mr. Bonar Law in Scotland.

His Outlook of the Ulster Question.

Mr. Bonar Law opened Unionist campaign in Scotland at Inverness last night. He dealt at some length with the Ulster question and said that the outlook was a conflict between the Government and the Nation in which the Nation was bound to win whatever calamities were ahead the determination of Ulstermen was fixed.

No Submission to Dublin Parliament.

No cleverness or m. not voting would make them submit to the Dublin Parliament.

Anti-Runnng Demonstration.

LONDON, June 12—An Anti-runng demonstration was held at Glasgow yesterday. Among the speakers were the Hon. Neil Primrose and Mr. Roch.

Demonstrators Regret.

LONDON, June 12—The demonstrators passed resolution regretting the decision of the Government to refrain from the prosecutions.

House of Commons.

Was there Mutiny in the Army?

LONDON, June 11—At question time in the House of Commons to-day Mr Asquith said that he had not understood Mr Lloyd George to suggest in his recent speech at Cirencester that there had been mutinies in the army. There had been no mutiny.

A Heated Scene.

A heated scene then arose between the Opposition and Mr Lloyd George. The latter explained that he was referring to the statement by the Opposition leaders. After further interruption Lloyd George said he had mentioned the Opposition as crowning over prospective mutiny. Cries—"Dunghill!" Lloyd George fiercely: "Yes, on their own dunghill!"

The Komagata Maru's Affair.

LONDON, June 11—Replying to a question in the Commons regarding the "Komagata Maru" Mr Harcourt said that he did not doubt that the Canadian authorities were acting in accordance with the law of the Dominion. He was communicating with the Governor General but at present he was not prepared to make any statement.

Bombs in the Westminster Abbey.

LONDON, June 11—After McKenna had spoken a bomb exploded in the Westminster Abbey under the Coronation Chair damaging the famous stone of Scone. Two loud reports were heard in the Commons and some members instantly hurried to the Abbey. It is understood that the fabric of Abbey as well as the Coronation Chair is also damaged. The Police took possession of the Abbey and arrested two women. Pavements outside Abbey were shaken and a lady fainted from the shock. A well-known Member of the Commons who was allowed to enter the Abbey said that the pinnacle of the Coronation Chair was broken off but the other breakages were not important.

Suffragettes in England.

Criminal Proceedings.

LONDON, June 12—

The Government was also considering the bringing of Criminal charges against the subscribers. The latter were mainly rich women who were using their wealth against the society. They paid their unfortunate victims to undergo horror of starvation while they themselves lived in luxury. If their supplies were cut off, the last would soon be heard of Pankhursts.

What Treatment to Give Them?

Lord Cecil Proposes Deportation.

LONDON, June 11—During the discussion on the Home Office estimates in Commons to-day Lord Robert Cecil raised the debate on the treatment to be accorded to the Suffragettes. He strongly advocated deporting the women to some

TELEGRAMS.

'Let Them Die' Policy Not Good.

Mr McKenna admitted that the public irritation was growing. He said that he deplored the rudeness of the women in the presence of the King and Queen and appealed to the Press to cease advertising the Suffragettes. He declared that the "Let them die" policy was only a greater incentive to militancy and defended the "Cat and Mouse" act.

Action for Damages.

He hoped however that Government had sufficient evidence to bring an action against the subscribers to the funds of the militants making them liable for all damage.

Bomb Throwing.

LONDON, June 11—The official statement which has been issued says that a small bomb exploded in the Westminster Abbey in the immediate proximity to the Coronation Chair. The bomb is supposed to have been placed there by a member of the party of sightseers. The damage is slight and can be easily replaced. A portion of the wood of the chair has been broken off and some stone carving and screen have been damaged. Iron nuts were contained in the bomb which was made of thin metal and exploded by a fuse. A leather box was found near the scene of explosion.

The Two Women Released.

No Further Arrests.

LONDON, June 12—The two women detained in connection with the explosion at Westminster have been released. No further arrests had been made up to midnight.

London Labour Alliance.

LONDON, June 11—Transport workers have approved the proposed alliance with Miners and Railwaymen (See June 5th.)

The Centenary.

Of the Anglo-Saxon Peace.

A Brilliant Costume Ball.

LONDON, June 11—A most brilliant costume ball was held at the Albert Hall last night in celebration of the centenary of Anglo-Saxon Peace. A number of the Royal personages were present. The central features were processions of Britannia and Columbia and their attendants, picturesque Colonists, Pilgrim Fathers, Dutch Settlers and Indians. The Indian group rivalled the South African in splendour. The members of the Group which was arranged with much taste were clothed in cloth of silver and gold ornamented with diamonds.

Disturbance by a Suffragette.

While the Britannia and Columbia Groups were claspng hands a Suffragette mounted the platform and attempted to make a speech. She was quickly ejected.

The Salvation Army Congress.

LONDON, June 12—

Salvation Army Congress was opened in the Albert Hall this evening. The Congress is being attended by two thousand one hundred overseas delegates, speaking thirty-four languages. The South African and Indian Sections are among the most interesting.

A Solemn Scene.

There was a solemn scene at the Salvation Army Congress as the remnant of the Canadian delegation passed in procession of nations.

Message from the King.

A message from the King was read in which His Majesty joined in the welcome to the Congress. His Majesty said: "I have for many years watched with deep interest your work for the people and especially the less fortunate citizens of the Empire. I trust that the blessing of God will continue on your work of self sacrifice and unselfish zeal."

England and Russia.

Not Bound by any Agreement.

Sir Edward Grey, replying to a question whether an Anglo-Russian naval agreement existed, quoted Mr Asquith's statement regarding a double military agreement that if war arose there were no unpublished agreements to restrict or hamper Britain's freedom of action. Sir Edward emphasised that that statement remained true to-day, nor were any agreements likely to be made.

Time System.

International Congress' Conclusions.

LONDON, June 11—PARIS—The International Congress has voted unanimously in favour of putting back the clock one hour in summer months and also in favour of the twenty four hours system for time.

Punished for Espionage.

LONDON, June 12—LIPZIG—A clerk named Rosenfeld has been sentenced to fifteen years peral servitude and a fine of hundred sterling for espionage in favour of Russia.

The Balkan Situation.

LONDON, June 11—ROME—Marquis di San Giuliano stated in the Chamber yesterday that, as a result of the enquiry into the arrest of Colonel Murechio at Durazzo, he telegraphed to the Italian Minister that Murechio's innocence must be considered proved and that no value must be attached to the subsequent investigation by the Albanian Government and the Dutch officers.

TELEGRAMS.

Exchange of Views.

After the Murechio incident there has been exchange of views between Austria-Hungary and Italy and an agreement has been concluded that their respective Agents in Albania shall be instructed to work harmoniously and do the utmost possible to maintain the Prince of Wied in power and avoid the appearance of preferential treatment of either Government, further to secure the despatch of the warships by all Powers to Durazzo.

A Conference at Bukharest.

A "Times" message from Petersburg states that M. Sazonoff and the Rumanian Minister have left for Bukharest. It is believed that an important conference will be held at Bukharest to consider measures to prevent the outbreak of hostilities between Turkey and Greece for which the imminent arrival of the new Turkish battleship is expected to give signal.

The Greek Cabinet Meets.

To Consider Crisis.

LONDON, June 12—

ATHENS—Cabinet met yesterday to consider the critical situation arising out of the persecution of the Greeks in Asia Minor. The public is most excited.

Anti-Greek Demonstrations Suppressed.

LONDON, June 11—SOFIA—Fresh attempts at anti-Greek demonstrations which were made last evening were suppressed. The city is being patrolled by cavalry and Greek buildings are guarded by troops.

Italian Strikes.

Strikers Returning to Work.

LONDON, June 11—ROME—The strikers, considering that they have made an effective protest, are returning to work.

Situation Becoming Normal.

Newspapers are re-appearing, and the situation generally is becoming normal.

Estimate of the Casualties.

LONDON, June 12—ROME—The newspaper estimate of the casualties in the strike riots says that 14 were killed and several hundred injured.

Indians in British Columbia.

Exclusion Policy not to be Enforced.

LONDON, June 11—VICTORIA—The exclusion policy will not be enforced until all the "Komagata Maru's" passengers have been examined.

Vessel's Destination.

The owners have ordered the vessel to return to the Orient, but the Immigration officials understand that arrangements will be made to keep her at Vancouver until the conclusion of the hearing of the Indians' appeal.

Cannauth's Departure from Canada.

References in Parliament.

OTTAWA—The House of Commons yesterday voted an address regretting the departure of the Duke of Connaught and assuring His Majesty of unalterable devotion of the Canadians. Mr. Borden and Sir Wilfrid Laurier made eloquent speeches in which they paid tribute to the ability sympathy and tact of His Royal Highness.

The Panama Tolls.

Exemption for American Ships.

LONDON, June 11—An Amendment has been designed in Washington to preserve any right that the United States possesses under the Hay-Pauncefote Treaty to exempt American ships from the payment of the Panama tolls.

The Panama Canal Bill.

An Amendment.

LONDON, June 11—WASHINGTON—The Senate has passed by 50 votes to 21 the Amendment to the Panama Canal Bill in the form of a compromise suggested by the Government (See June 8th.)

Repeal Bill Passed.

LONDON, June 12—WASHINGTON—The Senate has passed the Panama Tolls Exemption Act Repeal Bill by 50 votes to 35.

No Appeal to Supreme Court.

WASHINGTON, June 12—The Senate rejected an amendment to allow the dispute to be carried to Supreme Court.

The Mexican Question.

LONDON, June 12—LIMPIO—Antilla has arrived.

Short Telegraphic News.

Underwriters of Canadian Loan take 88 per cent.

LONDON, June 11—CAPE TOWN—The Government has been twice defeated on Amendment to bring the Premier Mine under Income-tax Bill. The proposal had been strenuously opposed.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS.

(From Our Own Correspondents.)

Mysore Judicial Conference.

Further Resolutions Passed.

MYSORE, June 11.—On the Judicial Conference re-assembling to-day, with the Dewan on the platform and with the President and other Judges of the Chief Court, the following Resolutions were passed:—(1) That no officer be invested with the powers of a Magistrate of the 2nd Class unless he has exercised satisfactorily the powers of a 3rd Class Magistrate for a period of three years previously, and no officer be invested with the powers of a 1st Class Magistrate unless he has satisfactorily exercised the powers of a 2nd Class Magistrate for at least 5 years previously. (2) That Amildars be prohibited from trying criminal cases investigated by the police in their Taluq. (3) That summary powers should not be given to any single Magistrate.

Motions Lost.

Several motions before the Judicial Conference to-day were lost in succession, such as the following:—(1) That the rule relating to the admission of retired State Officers as members of the Bar be removed; (2) that the long Court vacations be abolished; (3) that parties be examined before and after issues are settled; (4) that travelling allowances to witnesses be payable in Court and not through process servers; (5) that Judges be provided with shorthand-writers and typists.

Other Motions.

A motion that the efficiency of the Process Department be improved was carried "nemcon."

A motion that the Mysore Chief Court should sit on five days of the week, as in British Indian Courts, was rejected by 13 votes to 12.

Constitution Of Conference.

The matter of the constitution of the Conference produced an animated discussion, a landholder member from Hassan, Mr. H. V. Rungasaway, urging that the institution should be ended, as the two days' proceedings had shown it to be dominated by "Vakil Raj." The rejoinder from the legal element was most vigorous, and in the end a large majority carried the motion to continue the Conference annually, expressing gratitude for the benevolent intention of the Maharajah.

Conclusion.

After much business of a minor character the Conference closed after 5 P. M. Before the members dispersed, Mr. Rungasaway expressed the gratitude of non-officials to the Maharaja for his benevolent intentions, and the President made a few final remarks, hoping that some, if not all, of the recommendations of the Conference would be given effect to.

Escape of a Prisoner.

BOMBAY, June 12.—A Mahomedan prisoner who was undergoing imprisonment of 14 years was charged yesterday before Mr. Setalvad, Magistrate of Mazgaon Police Court for attempting to escape from the prison. As each in his cell showed that he had arranged his bed in such a manner as to give appearance that he was lying asleep there. The accused had made similar attempts to escape on former occasion. The accused told the Magistrate that the climate of Bombay did not agree with him. His Worship sentenced him to one years rigorous imprisonment.

Released Prisoners Aid Society.

Its Objects.

BOMBAY, June 12.—A meeting of the members of the Executive Committee of the Bombay Presidency Released Prisoners Aid Society was held yesterday to adopt rules and drafts of the functions, the Society aimed at fulfilling. Justice Heaton presiding. According to the memorandum of the Association adopted, the objects of the Society are (1) to give help as may be needed on release by persons convicted of a criminal offence without distinction of race or creed, (2) efforts to reclaim habitual offenders after release to lead an honest and respectable life, (3) to make special arrangements with a view to preventing casual and juvenile offenders from becoming habitual criminals, (4) to promote legislation and application of the existing law to secure that the sentences of imprisonment shall be passed only in cases which cannot be adequately or appropriately dealt with in any other way, (5) to collect funds and do everything conducive to the attainment of the above objects.

A Central Committee for Management.

The principal rule passed by the Committee was that the management of the Society shall be vested in a Central Committee of not less than 12 or more than 24 members including Inspector-General of Prisons, Inspector-General of Police and Commissioner of Police, Bombay.

A Mahomedan Murderer.

Sentenced to Death.

POONA, May 27.—Mr. Mountford, Collector of Poona, as Political Agent of the Bhor State, to-day sentenced to death a Mahomedan named Rahimath alias Ramjan Gangaram for the murder of a cloth-seller named Pheroze Ali Shah in the month of May, 1913. The story of the prosecution was that both accused and deceased were engaged as agents of a cloth dealer named Umar Khan. They went to a village in the Bhor State, near which a fair was being held, and put up in a local temple. The deceased had remitted to his master Rs. 112 out of Rs. 299, said to have been collected on sales by

TELEGRAMS.

him, and the balance of Rs. 187 is alleged to have been the cause of murder. This took place in the night and was witnessed by two women, one the wife of a carpenter and the other her sister, who said that they saw the accused hack the deceased with an axe. The crime was seen through a chink in a wall between their room and that occupied by the two men. Accused decamped and was arrested last February at Wai. The death sentence is subject to Government's confirmation.

Indians in Canada.

A Protest Meeting at Lahore.

LAHORE, June 11.—A public meeting of the citizens of Lahore, to protest against the illegal and unjust treatment accorded to India by the Canadian Government, was held to-day under the presidency of Mr. Nanakchand, Barrister. Several Resolutions were passed. One Resolution urged the Indian Government and Home Government to take necessary measures to assure to the Indians just and fair treatment in the various parts of the British Empire and assure their rights as British subjects to enter and work as free men in any part of the Empire.

Delhi Conspiracy Case.

Amirchand's House Inspected.

DELHI, June 10.—At the trial of the conspiracy case to-day Mr. Petrie, asked by the Judge if the hole in the wall discovered yesterday in the room where a bomb-cap was found was there when he searched the house on February 16th, replied that he was positive that the hole was not there. Mr. Petrie continued that certain articles produced had been seized in the verandah of Amir Chand's house. Sultan Chand, the approver, who was Amir Chand's adopted son and son of Ratan Chand, had frequently seen his father in jail since his arrest.

The Viceroy's Programme.

May Visit Delhi and Dehra Dun.

SIMLA, June 11.—During the current monsoon the Viceroy may possibly visit Delhi and Dehra Dun, but it is understood that the story circulated in Bombay that His Excellency will go to Poona next month is unlikely to be correct.

Imperial Legislative Council.

The Autumn Session.

Programme.

SIMLA, June 12.—This year autumn meetings of the Imperial Legislative Council at Simla will be on Tuesday the 8th September and Wednesday the 16th September. At these meetings only non-contentious measures will be proceeded with. Business to be taken up includes amendments to Sea Customs Act, the Life Assurance Act and the Foreign Marriages Act, also a Telegraph and Post Office Bill. A small Bill to amend Universities Act may possibly also be introduced.

The House Search at Calcutta.

Its Object.

CALCUTTA, June 11.—In connection with yesterday's political house search at No. 90-8, Harrison Road, it appears that a warrant was issued by the District Magistrate of Delhi and forwarded to Calcutta for execution. The search, it is said, was connected with Rash Behary Bose, the absconding accused in the Delhi conspiracy case.

Baranagore Conspiracy Case.

CALCUTTA, June 11.—There was a scene in the Court to-day during the hearing of the Baranagore conspiracy case before Mr. Panton at the Hastings House. Mr. Sen Gupta in the course of his summing up the defence laid great stress on the interpretation he put on section 14 of the Arms Act. The words fire arms in section 14, the Counsel said, did not include parts of arms. The prosecution case was that the offence had been committed in contravention of section 14 of the Arms Act and if the section did not apply the whole case failed.

The Judge:—Will you read the second part of the charge?

Mr. Sen Gupta:—I am coming to that.

Counsel next said that when commenting on the charge under section 120 B he raised the point but His Honour would not listen to him.

The Judge:—Leave the first part Mr. Sen Gupta, and read the second part of the charge please.

Counsel began reading extracts from case law in connection with the first part of the charge.

The Judge:—Will you please read the second part?

Mr. Sen Gupta:—I shall read this part.

The Judge:—(loudly) Go on with the second part of the charge please.

Mr. Sen Gupta:—What does this exhibition of temper mean?

The Judge:—When I am speaking you are expected to stop. You are going on with idle arguments about the first part.

Mr. Sen Gupta:—If Your Honour thinks I am wasting time I will sit down.

The Judge:—I think you are wasting time.

Mr. Sen Gupta:—Then there is no other way left to me but retire. I will leave the case here and Your Honour will judge the accused without hearing Counsel. Counsel left the Court immediately.

An Examination Forgery.

Compositors Suspended.

CALCUTTA, June 12.—The Bengal Secretariat printing Department and the Calcutta University are holding a joint enquiry in connection with a charge of an alleged changing of names while the Calcutta Gazette was being

printed. This Gazette contained names of candidates in the Intermediate and Matriculation examinations. After the Gazette was out it was discovered the name of an unsuccessful candidate in the Intermediate Examination appeared in the place of a successful candidate. The advanced copy and the final proof of the name of the successful candidate. Several compositors have been suspended.

Police Inspector Chamberlain.

Body Discovered.

CALCUTTA, June 12.—The body of Police Inspector Chamberlain who disappeared mysteriously on Tuesday night was discovered yesterday in Hooghly at Kidderpore. The unfortunate man was subject to fits and it is supposed that during one of these attacks he wandered to the riverside and fell into the water. Some years ago he disappeared in a similar manner and was missing for three days. He leaves a widow and one child.

I. T. A. Club's Sweep Ticket.

False Claimant's Appeal Dismissed.

RANGOON, June 12.—The winning ticket No. 7,164 bearing a price of Rs. 72,820 of the June sweep of the Indian Telegraph Association Club (Rangoon) has been the subject of a long criminal proceedings in the Police Court and the matter has now been finally settled by the Chief Court. Nga Tha Ya, goldsmith of Paungdawthi, claimed he was the owner of the ticket and after enquiry the I. T. A. Club officials held he was the rightful owner and paid him the amount of the prize. Maung San Ya, another (master) goldsmith, and Aung Ba also put in their respective claims which were rejected. Tha Ya was tried by the Magistrate recently and sentenced to two years imprisonment and fine of Rs. 1,000, of which 900 was ordered to go to the complainant (San Ya) who laid a charge of cheating before the Magistrate by the accused dishonestly obtaining delivery to himself of Rs. 72,820. The appeal of the accused came on before Justice Twomey in Chief Court to-day, who held the appellant's evidence as to his having sent for the ticket in June sweep appeared to be fabricated and he had been rightly convicted. Judge further held that as complainant could not recover compensation in a civil suit the order of the Magistrate awarding compensation was bad. The complainant was however awarded Rs. 250 to defray the expenses of the prosecution. The accused's appeal was dismissed and he was ordered to show cause by the Court exercising its revisional powers why he should not be ordered to refund Rs. 72,820 to the I. T. A. officials who had erroneously paid him by false pretence. Having no cause to show, the accused stating that he was the real owner of the ticket, he was sent up to the District Magistrate. If I.T.A. Club were unable to recover the money they were to apply to the Magistrate who would proceed to recover it in the manner provided for recovery of fines and on the recovery he would pay it to the I.T.A. Club. In His Honour's opinion it was clearly wrong that the accused should be left to enjoy the fruits of his crime when he emerges from jail.

Mail Steamer Report.

BOMBAY, June 12.—The Mail steamer was signalled at Bombay at 4-5 hours to-day and the mails left Bombay by Postal Express train at 9-10 hours.

All-India Weather.

SIMLA, June 11.—The Arabian Sea monsoon extended again into Rajaputana. Light scattered rain continued in the Peninsula. Disturbance in extreme north has caused rain in Western Himalayas but is slowly disappearing. Temperature has risen considerably in the central parts of the country and North-west India and is now below normal only in north Punjab. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, west Rajaputana, West Coast of the Peninsula and Madras Deccan, and local in Upper Burma, Assam, Bengal, Chota Nagpur, Bihar, east and north Punjab, Kashmir, and Central India west. A few falls also have occurred in the United Provinces, east Rajaputana, west Central Provinces, Bombay Deccan, South Hyderabad and North Madras Coast. The chief amounts are:—Slipper Island one and half inches, Diamond Island three, Toungoo one, Thayetmyo one and half, Sibesar one, Tezpur three-quarters, Chittagong one and half, Barisal and Jessore two, Saugor Island three-quarters, Benares and Simla one, Udaipur one, Bikanir and Indore a half, Karwar, one Bijapur a half and Cuddapah one.

FORECAST:—Decrease of rain in Rajaputana, Punjab and Kashmir.

Short Telegraphic News.

It is announced that a weekly divine service has been arranged, under the auspices of the Punjab Hindu Sabha, with a view to enable Hindus of all shades of opinion to join in a common prayer.

The Plague mortality for the week ending 6th June totalled 3,271 against 3,586 cases. The following are the figures: Bombay 125 deaths, Madras 2, Bengal 15, Bihar 277, United Provinces 448, Punjab 2,358, Burma 86, Mysore 7, North-west Frontier Province 11 and Jammu 2.

POONA, May 27. After one or two very light drizzles last week, the monsoon set in here with heavy rain this evening lasting for more than an hour and accompanied by loud thunder and vivid lightning. Streets and compounds were soon quite flooded, over one inch of rain having fallen within the time specified.

DACCA, June 11.—Eleven Gurkhas arrested in connection with the recent disturbance have been discharged for want of evidence. The Prosecution of the 12th, who is himself wounded, began to-day before the Additional Magistrate. The Accused is alleged to have made confession. None of the witnesses examined to-day could identify the Accused.

TRIVANDRUM, June 12.—The ad Sirkar Vakil having applied for leave, Buckingham Stephens murder case appeals are posted to 1st July.

క ఫ హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు, సీతకాలమున ప్రబలించు దగ్గు. శ్వాస కోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బ సము, తుయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినమందు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ఫ హ రి చూ ర్ణ ము.

చిన్నడబ్బీ 1-కి 0-8-0. (6 డబ్బీలు మందు గలది) 1-కి వెల రూ 2-0-0.

ఈ చూర్ణము ననమూలికలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బసము, కాసపీస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట నుంచీది.

క ల రా మా త్ర లు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా స్తేగునలనే బడివిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందు హవరమాణువులైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

గ హ ి మా త్ర లు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బంకి విరేచనములు, జిగట విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలిచిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. గుణము వెంటనే కనుపడును.

మూ ల శం క కు తై ల ము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనముదగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇది పైత్యకోశపు మందతవలన (Torpid liver,) గలుగును అతిశాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలాశరోధమువలన బహిష్కేషమునకు పోయినపుడును ఖితర సమయములందు రక్తముపడును. విషవక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

గ జ్జి కి తై ల ము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేషబాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తైలమును నాలుగుపూటలు రాచిన తప్పక పనిజేయును.

కు ష్టు కు తై ల ము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0.

ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనెనురాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 9, జహంగీరువీధి, చెన్నపట్టణము.

అ మృ తాం జ న ము

అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన పరమామృతము.

AMRUTANJANI (REGD.)
A SOVEREIGN REMEDY.
FOR
Head-Ache, Rheumatism Neuralgia, chest Colds, Sprain,
Stiff Joints, Dislocations, Skin diseases, Toothache,
Backache, Cuts, Bruises etc.
PRICE ANNAS EIGHT ONLY.
FREE SAMPLE FOR ONE ANNA STAMPS.
RINGWORM OINTMENT.
Positively Cures Ringworm and Dhobi itches in three applications.
PRICE ANNAS SIX ONLY
Aromatic Tooth Powder.
Cleans Teeth, Stops Bleeding, hardens gums, Taste pleasant.
PRICE ANNAS TWO ONLY.
CAN BE HAD OF ALL CHEMISTS & DRUGGISTS.
Amrutanjani Depot.
109, FERRIER ROAD, BOMBAY. 9, JEHANGIR STREET, MADRAS.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. లేక నెం. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

వ జ్ర గు లి క లు.

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు, నరఘటత్వమును కారణములు రక్తపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాయామమువలనను, జీతేంద్రియత్వమువలనను గలుగును. వ్యభిచారము, సుఖరోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుటయు, ఆరోగ్యమునకు హానినిజేయును దీనివలన శుక్ల సప్తము, స్థలసము, శక్తిలేకుండుట, అగ్ని మాంద్యము, భయము, కంపము, చురుకుదనము లేకుండుట మొదలగునవి గలుగును పైజబ్బులకు వజ్రగుళికలు వజ్రాయుధమువంటివి

దీని వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

పండ్ల పొడి.

పంటనెవ్వలకు దివ్యోషధము. సువాసనగలిగి ఉండును. సర్వసామ్యాముగ వాడుటకు దగిఉన్నది డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.

సుఖభోగి తైలము.

అన్ని విధముల ప్రణములకును, కొడుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈ తైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును.

డబ్బీ 1-కి రూ 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0

అమృతాంజనము డిపో,

నెం. 9, జహంగీరు వీధి,

బాద్లిటపుక, మద్రాసు.

శ్రీకృష్ణకథానుధారసము.

(తెనుగుప్రబంధము)

ఈ యదృత ప్రబంధము శ్రీ సురతాణి పరిణయము. అమరుక కావ్యము మొదలగుననేక ప్రాధికరణములనురచించి ప్రసిద్ధి జెందిన వారణాసి అమృతరామకవి ప్రణీతము. దీనితో విశ్రాంత యశస్సొందలును, విద్యాభోజులును కీర్తిశేషులగు మ. రా. రా. శ్రీ శ్రీమజ్జయంతి కామేశము పంతులు వైవాక్యము వశిష్టగారికి కృతి యొనర్పబడినది. ఇది అనేక విచిత్ర కన్యకలతోను చమత్కార కల్పనలతోను నిండి భక్తి శృంగార రస సమన్వితమై చదవవలయు మిగుల యాహ్లాదకరముగా నుండును. ఇందలి శైలి మృదుమధురము. దీనివెల రూ 1-0-0 కాల్కోత్తెండు రూ 1-4-0 పోస్టేజి వేరు.

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణము

బాలకాండము శ్రీలహరి జోలవరుస.

పుల్లెల సుబ్రహ్మణ్యకవి కృతము సులభ శైలిన్న సవంత ముగా వ్రాయబడినది. వెల పోస్టేజిగాక 0-8-0.

వలయువారు యాక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

యేడివి సుబ్బారావుగారు, రామా రావుపేట,

లేక,

కాకినాడ.

పుల్లెల చిన్న వేంకటరమణయ్య పంతులుగారు. బి. ఏ

ఇచ్చాపురము, గింజాముజిల్లా.

కుచ్చిలు, మంచుములు, బీరువలు.

మానబ్బి వియంతి నలంకరించు సామానులన్నియు సులభక్రియమునకు వచ్చును. చెన్నపట్టణములో మాకంటె చతుకగా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుచ్చి	1-కి	1-2-0
కాకోవస్ కుచ్చి సాచా	"	2-2-0
డిబో కేతురుగలది	"	8-12-0
ఇనుముడలి మంచము కాకోవస్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిబో స్పిరింగుది		13-8-0
మట్టికం స్పిరింగు		12-0-0
స్పిరింగులో టాపు కయిలముగల ఇనుపమంచము		16-8-0

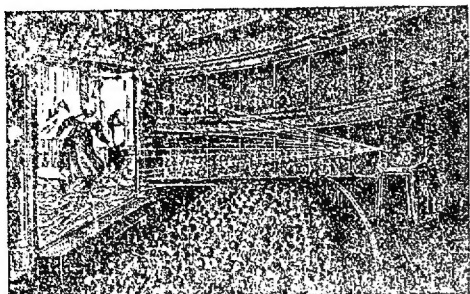
(సింగిలు)

బీరువలు 354 అడుగులు	11-0-0
డిబో 550 కుచ్చి 250-0-0 డిబో కేతురకం	30-0-0
పడవకుచ్చి అనే సోఫా కుచ్చి వేయది	8-8-0
కాట్టలూగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.	

పి. ఎస్. పాన్న స్వామి ప్రిల్లె అందుసన్.

కానినెట్ మేకర్సు 41/42 రాట్ బహదూర్, మద్రాసు.

ద్రవ్యవంతుడగుటకు మార్గము.

సుమారు రు 600 లు ఖర్చు పెట్టినయెడల ఒక కాక్ బయస్కాపు మెషీను ఒక ప్రదర్శనమునకు పరిపక్వ ఫలములు కొనగలరు. వాటితో వేలవేల ఆస్తులవలరు. ఆనాడు లన్ని మావద్ద మెషీను కొనువారికి ఒక పూటలో ఉచితముగా నేర్పడము. త్వరగా భాగ్యవంతు లగుటకు యింతటిమించిన సుఖపుమార్గము మరిలేదు. పూరానంగతులుగల క్యాటలాగును చూచిన తరువాత మీకే తెలియగలదు. ఆలోచించకంటే, త్వరపడండి. కారనేషన్ బయస్కాప్ కంపెనీ, హైదరాబాద్:-121, పెద్దనీధి తిరువల్లిక్కోణి, (మదరాసు) బ్రాంచి:-ఉద్దాం. గంజాం జిల్లా.

తేలువంతుడు.

తేలుకాటువలన ఆపాయములేదు గాని పశేష బాధగలదు. తేలుకాటు విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరముదగ్గర నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును మొద్దగునటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈద్రావణము ననేకులు పరీక్షించిరి. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రిబ్బరు బిరడాగల నీసాలో మందు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధమాయ మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక పరిచులకు పుణ్యము గట్టకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది.

నెల నీసా 1-కి 0-8-0, వి. పి. సహా 0-12-0.

అమృతాంజనం డిపో, నెం. 9 జహంగీరు వీధి, మదరాసు.

ఈపంచలు కొనువారికి నీటితో సంచ 1-కి అత్తలొచ్చు బయన కోర్కెని కోడలప్ర ప్రలాపము అను నూతన గ్రంథ మొకటి. చూడా ఇనాముగ పంపబడును.

మంచిసమయము! వేసేవెల కర్చుపడెనవి!! వెనుకవారికిపు!!

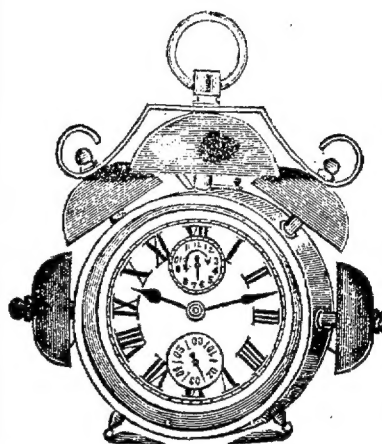
మేలైన బహుళ పట్టు పంచలు

అనేక పంచలు కర్చుపడినందున ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము. వాచకులారా! శృంగారమున్న నాగరికతయున్న గలమేలైనఅసల్ పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనందముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది పో! మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ, ఆకుపచ్చ, రోజూ, మేళువర్నం ఇత్యాదిరంగులు గలవు! క్లాసుసీయమైనట్టివి. త్వరపడుడు. గిల్ల మారనిదివిన్ని ఆ మూర వెడల్పుగల పట్టుపంచ1-కి2-0-0 పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... 0-4-0 డిబా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్, కి, కందప్ప మొదలి వీధి, తిరువల్లిక్కోణి, మదరాసు,

5 బెల్లుల అలారం టైంపేసు.

ఇది ఒక నూతన ఆశ్చర్యము. ఎప్పుడును జూచి ఎరుగరు. ఇది మావద్దతప్ప యితరుల కర్చదొరకదు. ఈ యేసు ఎలారములు ఒక్క ధ్వనితో మోగుచుండగా ప్రక్కనున్న వారికి శ్రవణానందము గల్గుటయే గాక ఫర్లాంగు దూరమందున్న ఎట్టి మొద్దు

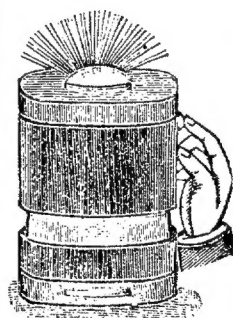
నిద్దురపోవు వానికైనను లేపగలదు. మిక్కిలి దృఢమైన సామానాలలో జేయబడినది. మిక్కిలి యుపయోగమైనది. మనము ఏ గంటకు లేపమనిన ఆగంటకు సరిగా తంగునమోగి లేపును. దీనివెల 4-8-0 ఎంపరరు వాచికంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం. 170, మద్రాసు.

Emperor Watch Co, Post Box No. 170, Madras.

నూతనముగ తయారుచేయబడిన మనోధృమ గలిగించు

నిచిత్ర ఎలక్ ట్రి పాకెట్ దీపము.

యెత్తగానే ఆగిపోవు దీపముల దాంధీకపు ప్రకటనలను చూచి మోసపోవలదు. దీనిధర దీపము 1-కి, 2-8 0

స్నేహితులారా! ఈయంత్రముచే మనము వెలుతురు కావల సినపుడు ఇందలి గుండి బటనును అదిమిన తటాలున మిరుమిట్లు కొనువలెనుప్రకాశము గలిగించును. రాత్రిళ్ళలో అకస్మాత్తుగ జరుగు ఆపాయములకున్న ప్రయోజనీకులకున్న మిక్కిలిసహాయకారియగు వున్నత దీపము వెలుతురువలయునపుడు లాందరు నిష్కపల్ల నమును ఈటటివి వెతుక నక్కరలేదు. వలయునపు

దదిమిన తనంతనే ప్రకాశముగలుగును. దీనిని వాడుకొను పద్ధతి దీపముతోకూడా అచ్చుపత్రికపంపుదుము. ప్రతివారి జీవితమును సదా నొకటి యున్నయెడల ఇతరుల సహాయము అక్కరలేదు. దీపము 1-కి 2-8-0. (ఒకదీపముకొని మానిజము పరీక్షించుడు)

మా చిరునామా:- టి. సీతారామ మొదలియార్, నెం 9, కందప్ప మొదలి వీధి, తిరువల్లిక్కోణి, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక పక్షమున ప్రతినిధులు ప్రథల సీతారామశాస్త్రిగారు మున్నగునారు సంచారము జేయుచున్నారు గాన వారల నాదరించి పత్రికకు తగిన సహాయమునుజేసి పత్రిక నాదరించుటకు వత్తనండలముగోని మహాజనులు పాగ్గితులు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంతపంచాంగమ్

మంచికాగితము! శుద్ధపత్రి!! చక్కని అచ్చు!!!

అమృతాంజనం డిపోవారి మందులను గొనువారలకు ఉచితము.

వలయువారు అరణా చీటిని సంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నోవులకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

చక్కనిడబ్బితోసహా నీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0.

తామరతైలం. పండ్లపాడి. మోహినీతైలం.

నెల డబ్బీ 1కి 0-6-0 నెల డబ్బీ 1కి 0-2-0 5. తులముల నూనెగల డజను 1కి 3-8-0 డజను 1కి 1-2-0 నీసా 1కి 0-12-0

ఓ. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అమృతాంజనం డిపో, నెం. 9. జహంగీరు వీధి, మద్రాసు. } } మందుల కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును. అమృతాంజనం డిపో, 109, ప్రేరికోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సరాది సంచిక.

చిత్ర పటములతో చక్కగా ముద్రింపబడినది.

కోరువారు వెంటనే వాగ్సు కొనవలయును.

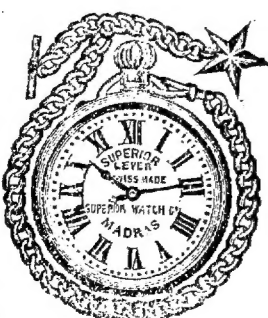
9, జహంగీరు వీధి, బార్బిటపుక్, మద్రాసు.

సుపీరియర్ లీవర్ బ్యా మెలు వాచ్.

సుందరమైన వాచి గొలుసుతో వెల రు. 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0 దీనికి 5-సం॥ గ్యారెంటీగలదు.

వాచకులారా! మాచే తయారు చేయబడిన సుపీరియర్ లీవర్ గడియారమును ఒకపర్యాయము పరీక్షించండి, మాకంపెనిలో అనేకదినములుగా యెడతెగక వ్యాపారము చేయుచుండు కొందరు మా స్నేహితులు మా కంపెని శేరుతోను లీవర్ గడియారముగాను తక్కువ ధరలో నొక గడియారము తయారుచేయమని వ్రాయుటచే

వాగ్సునోభీష్టము నెరవేర్చుదలంచి మేము (స్విజర్ లాండు) సీమకు ఆర్డరిచ్చి లక్షల కొలది గడియారములు ప్రతిగడియారము డెయిలులో సుపీరియర్ లీవర్ గడియార మనియు, మాకంపెని ప్రఖ్యాతికొరకు సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని మదరాసు, అనియును, ఎరసిరాతో ముద్రించి, చక్రముల ద్వారములకు నుండు బెజుములకు కెంపులు చెక్కించి అందలి సామానులు యావత్తున్న దృఢముగా చేయించి రప్పించి యున్నాము. ఇంగ్లీషులో (సుపీరియర్) అనగా

అన్నిటికిని మేలైనవి గదా వీనికై వేలు గా వ్రాయనక్కరలేదు గాన మాకంపెని పేరుమీద రప్పించిన యీగడియారమున కెంతటిలాభముండునో వాచకు లూహించగలరు. ద్రావిడదేశముం దంతటయు చక్కగ వ్యాపించి వేసవేలుగడియారములు కర్చుపడి అనేక యోగ్యతాపత్రములు (సర్టిఫికేట్లు) వచ్చియున్నది. ఈ గడియార ముచక్కగ నడుచును. గ్లాసుదూముగలది మొరటుపనులకు తరహాగలిగినది. కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 167, మదరాసు, ఇ అని వ్రాయుడు.